

Número 3 - Abril 1997

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENC

PRENSO
CORNDA

A VISTES DES POBLE

REVISTA INDEPENDENT D'ESTELLENCES

Edita: A VISTES DES POBLE

Llista de Correus. 07192 ESTELLENCES (Mallorca)

Director: Francesc Palmer

Publicació trimestral. Tiratge: 200 exemplars

Número 3. Abril 1997

Impressió: DE SALABERT E HIJOS, s.a.

Dipòsit Legal: PM-807-1996

A VISTES DES POBLE

no es responsabilitza de l'opinió dels seus col·laboradors ni s'hi identifica necessàriament. L'opinió de la revista s'expressa únicament mitjançant l'article editorial.

Tirar pedres

Ja abans d'aquell 4 de Març de 1996, quan les enquestes donaven com a segur el triomf del PP, els votants conservadors manifestaven la seva preocupació pels "forats" que es trobarien quan arribassin a La Moncloa. "Trobarem el país arrassat i en ruina" —deien. Deu mesos després han descobert el primer gran forat i, amb ell, l'ocasió de reobrir la caixa dels trons passant a l'ofensiva, passant comptes a la gestió anterior. Així ho justificava el ministre d'Economia Rodrigo Rato: "Seguramente las reponsabilidades políticas deben exigirse a los gobiernos durante su mandato, pero es bueno que los ciudadanos sepan como se les administraba en el pasado". En això en diem "pedagogia política"!

El passat 14 de gener, el Govern acusava l'anterior administració de deixar prescriure 600 expedients fiscals practicant "una amnistia fiscal encubierta para beneficiar a los amiguetes del partido socialista". Dos dies després (se suposa que valorant molt bé les paraules i les conseqüències ja que tan greus acusacions no s'improvisen ni eren fruit d'un momentani acalorament dialèctic), el mateix José Maria Aznar, afegia més llenya a la cosa davant els micròfons i les càmares de Radio Nacional i TVE, quan deia que "Se han dejado de recaudar 200 mil millones para favorecer a algunas personas y al final pagan el pato otros, curiosamente, personas como los funcionarios, a los cuales, si esto se hubiese ingresado en las arcas públicas, se les podría haber subido el sueldo en 1997". Aznar, disposat a treure el màxim profit a la situació, mesclava ous i caragols, justificava així la congelació salarial als funcionaris i feia, de carambola, responsable de la darrera vaga general dels empleats públics a l'anterior govern.

"Es innegable" deia el President. Doncs bé, el Govern havia de demostrar-ho dies després en la compareixença del secretari d'Estat d'Hisenda, Juan Costa, davant la Comissió d'Economia del Congrés. Però allí ja no era tan "innegable". Eparats en una allau de xifres i en el secret

dels expedients fiscals per no donar els noms dels "amiguetes", només va quedar clar que el que era dies abans una gravíssima acusació de prevaricació política s'havia quedat en negligència i incompetència... Que ja n'hi ha!

Si aquests 200 mil milions (o part d'ells) es podran finalment cobrar o no, ja just depèn del que estableix la llei, del que diguin les sentències pendents en els tribunals i, perquè no dir-ho, de la voluntat que hi posi l'actual Govern. Evidentment, no fa falta dir que si se confirma que la inspecció fiscal ha estat gestionada de forma negligent, amb importants perjudicis per l'Hisenda Pública i pels ciutadans que paguen els seus impostos, el PSOE pagarà un preu altíssim en el seu crèdit polític quan es vulgui tornar a mostrar davant dels electors com un gestor eficaç i responsable.

El Govern —a no ser que a partir d'ara considerem legítim el tirar pedres i amagar la mà— està obligat a demostrar les gravíssimes acusacions vessades contra l'anterior govern socialista. Però si per contra, no pot demostrar que el govern de González va beneficiar fiscalment els "amiguetes" i, per tant, es dedueix que ha mentit per instrumentalitzar políticament tan delicat tema, hauria d'assumir la responsabilitat amb dimissions... O no és això el que demanava Aznar quan era a l'oposició?.

"Nissaga de poder"

Des que pel juliol de 1995 la direcció nacional del Partit Popular forçà la dimissió de Gabriel Cañellas (fins aleshores "ejemplo y modelo de como gobernaremos España en el futuro") per les acusacions públiques i publicades de corrupció, el partit ha girat sobre si mateix en un sentit o a l'invers segons es buscàs la renovació de persones i idees, o es defensàs l'"aquí no passa res que fins ara ens ha anat molt bé". Els primers -que eren molt pocs- han perdut, malauradament. Els segons -que són majoria- segueixen empenyent el partit costa amunt defensant la "normalitat" del que a vista de tots és un escàndol.

Han estat molts els mesos ocupant les primeres pàgines dels periòdics com per no ressentir-se. Així, la crisi del PP Balear té noms propis i dates. Els escàndols *Broker-val*, *Túnel de Sóller* i *Calvià*. L'esperançador Govern Soler (més apropat a les desitjades posicions centristes). L'immediat i fulminant cop de timó de "l'amo" representant el poder i la dimissió del fins aleshores President. L'absència d'explicacions creïbles sobre el seu defenestrament. La Investidura de Jaume Matas (la tercera en menys d'un any) i les abstencions en "consciència" i per "dignitat" dels diputats Mari Tur i Joana Aina Vidal. L'expulsió de la diputada Vidal al Grup Mixt per recolzar amb el seu vot comissions d'investigació. El "cas Agricultura". Els estires i arronses de les distintes famílies (canyellistes, vergeristes i soleristes) per ocupar cadires a l'Executiva del partit. La celebració d'un Congrés on no es plantejà cap solució quirúrgica, i que per tant, ha deixat les ferides obertes i a punt de gangrenar el partit. La sortida de Soler de l'Executiva. El "suspens" de si Soler, Mari Tur i Vidal deixarien en minoria el Govern Au-

tònom. Les amenaces de Marí Tur de formar un nou partit si l'expulsaven. El nomenament del "canyellista" Jaume Font, batle de Sa Pobla i senador (jutjat i condemnat fa anys per delictes electorals) com a President del PP a Mallorca. El "miracle" de la reconversió de Marí Tur a la disciplina, oblidant-se de tot el que ha dit, de la "consciència" i de la "dignitat". L'actitud tebi d'un Soler sense suports que ha cedit en tot deixant a la diputada Vidal tota sola en el grup Mixt. L'arxiu del "cas Agricultura" per falta de proves, però la sol·licitud del Fiscal Anticorrupció contra Cañellas d'un any de presó, 18 d'inhabilitació pública i 200 milions de fiança pel "cas Sóller". La negativa de Cañellas a dimitir de tots els seus càrrecs mentre no sigui processat o no hagi sentència de culpabilitat... i el que encara passarà d'aquí a que siguin publicades aquestes línies!

I tot això perquè des de fa un any i mig l'expressió Cañellas ha negat tenir el més elemental sentit polític en benefici del seu partit. Un greu error perquè si el condemnaven amb ell fora, el partit quedava net i legitimat per posar-se com exemple davant tothom; i si se'l declarava innocent, l'acte públic de desagreuament no sols enterraria els crítics del seu partit i l'oposició que l'ha acusat, sinó que el rellançaria a la Presidència (que encara pot passar).

I no per culpa sols de Cañellas (no oblidem que ningú s'ha atrevit mai a dir-li des de ca seva "arruix") el PP Balear és avui, a l'igual que el PSOE nacional, un partit enfangat i sospitós de corrupció, presoner del que diguin els tribunals. El PP Balear pot predicar i acusar els altres de corrupció, però no pot donar exemple.

L'Estellencs del segle XXI

Planificar el futur urbanístic d'un poble és una delicada responsabilitat que afecta no sols els polítics sinó a tota la societat implicada. Davant d'ella dos són els models d'actuació urbanística que s'imposen a contemplar i a decidir: un *desenrotllista* i l'altre *proteccionista*; cada un d'ells amb més o menys partidaris, cada un d'ells amb arguments a favor i en contra. En funció d'això, basta observar els exemples que ens dona la geografia mediterrània, espanyola i balear de decisions que resultaren encertades i desastroses, de models a imitar o a rebutjar. A saber -perquè aquest és en definitiva el debat i no altre.

Per a uns, qualsevol norma o llei restrictiva que posi traves a construir és perniciosa i atempta contra la creació de riquesa i contra el progrés. "Quant més es faci millor, diuen aquests: més feina, més inversions, més gent, més doblers, més riquesa". Conseqüents amb aquest primitiu principi econòmic, s'hauria de poder urbanitzar tota la vall, parcel·lar les grans finques, construir dins dels alzinars i sobre la mateixa vorera de la mar... Aquests, els partidaris del "créixer", tenen bones raons al seu favor tota vegada que el desenvolupament econòmic de la nostra illa en les darreres dècades s'ha fonamentat en el consum i la degradació del territori. Els partidaris del "quant més millor" però, ho tenen pitjor quan es troben de morros davant l'evidència que

el territori és limitat i que una vegada devorat ja no és possible crear-ne de nou... I llavors, què?... Cegats per l'interès més immediat són incapaços de reconèixer l'absoluta necessitat de regular la llibertat o de preveure les conseqüències del "deixar fer". Són partidaris que se'ls deixi absoluta màniga ampla per construir i ampliar casetes d'eines, garatges, cases, camins, piscines, etc. però deixen de ser-ho, lògicament, quan en són ells les víctimes i és la *màniga ampla* del veí la que els tapa la vista al mar; quan el renou d'un establiment públic (que també dona llocs de feina) no els deixa dormir; quan ja no troben lloc on aparcar el seu cotxe; quan a l'estiu vénen les restriccions d'aigua, etc...

Per contra, sabedors que qualsevol activitat humana suposa consumir terra, aigua, aire, energia, etc. l'alternativa oposada cau en l'extrem d'un ecologisme quasi beatífic segons el qual el progrés és desitjable mentre no es faci amb ciment, formigó o quitrà. Pareixen ignorar els més radicals defensors d'aquesta postura que deixar les coses com estan és deixar que les coses s'esbuquin i es deteriorin; i això, a part de lesionar greument els interessos concrets i legítims dels propietaris i l'interès general de millorar les condicions de vida del poble, conduiria inexorablement a l'estancament físic i econòmic del poble. És veritat en tot cas i en favor d'aquests, que sempre serà millor opció restaurar i condicionar el que hi ha, respectant les tipologies i els modes tradicionals, que seguir ocupant terreny o importat formes alienes que poc tenen a veure amb les nostres característiques de poble de muntanya i que ens diferencien de qualsevol altre zona turística (xalets, adossats, apartaments).

De moment, amb l'avant-projecte de les Normes Subsidiàries presentat i que defineix les intencions i els objectius generals a aconseguir per Estellencs, s'ha de felicitar els tècnics que l'han elaborat i els nostres regidors (del PP i d'IDEES) en tant i quant han defugit d'ambdós i perillós extrems. Decisió encertada no exempta dels riscos d'un difícil equilibri!

És cert també que per damunt de la voluntat dels nostres representants municipals existeixen lleis restrictives al que es pot fer (la Llei d'Espais Naturals, per exemple); i això és així -i està bé que així sigui- perquè no podem oblidar tampoc que ocupam un espai natural privilegiat que és patrimoni de tots, estellenquins i no estellenquins.

Davant les NN.SS s'obri un període d'al·legacions, de debat i de reflexió. Les opinions seran lògicament diverses i, tal vegada, les opcions enfrontades, però seria bo que prèviament establíssim l'acord que estam davant d'un planejament urbanístic general fruit d'una determinada concepció de l'interès comú.

El problema és delicat i cal estudiar-ho amb despassionament, deixant al marge els interessos concrets de cadascun de nosaltres ja que és impossible satisfer l'egoisme de tothom.

Plantegem-ho així: com voldriem que fos l'Estellencs del segle XXI? O millor encara a partir de la negació: tancau els ulls i imaginau el que no vos agradaria veure mai perquè aquesta serà la decisió més important que prendrà el poble d'Estellencs en tota la seva història. □

Per F. Palmer

Octubre

1

Només fa uns dies **Felipe González** va dir en una entrevista a la Ser "¡En España y durante mi mandato no ha habido terrorismo de Estado. Si lo hubiera habido hoy no habría 900 víctimas de las Fuerzas de Seguridad!"... Els arriscats sil·logismes lògic-aritmètics de l'expresident han estat motiu de durs comentaris en tots els mitjans de comunicació. No desaprofitant l'ocasió, l'actual vicepresident **Álvarez Cascos** (estimat per les seves virtuts d'home delicat, tendre i moderat), s'ha vist obligat a dir la seva: "González es un cobarde moral. El GAL no fue un terrorismo de Estado sino de bodega..." ¡Quieto, doberman!

Quan ja just queda menys d'una setmana pel Congrés del PP Balear, pareix ésser que **Cristòfol Soler** i els seus acceptaran d'integrar-se dins d'una mateixa candidatura amb canyellistes i vergeristes... Per una vegada hauré de donar la raó als canyellistes més durs: com es pot pactar amb Soler si just fa uns mesos se'l va treure del Consolat de Mar?... I el que és més incomprensible: ¿com pot ell acceptar-ho?

7

Ahir es tancà el Congrés del PP Balear. Els "canyellistes" controlen l'Executiva i es neguen a que es creïn comissions d'investigació (no m'estranya!); els "vergeris-

tes" comanden poc però tenen el seu cap assegut a la Presidència. Els "soleristes" s'han quedat conformes amb quatre cadires (menys **Mari Tur**, que ha qualificat Soler de traïdor. **Soler**, que ja s'ha desdit massa vegades en els darrers mesos, no ha recolzat el polític evissenc quan aquest va ésser l'únic que el va defensar no votant la investidura de **Matas** (i no fa tant d'això). Ai! quina memòria, Tòfol.

9

La Fiscalia demana al Tribunal Superior de Justícia que investigui la compra de la seu de la Conselleria d'Agricultura. Serà el tercer sumari que incrimini al expresident **Cañellas** en un delictes de corrupció. A la consellera de Presidència, **Rosa Estaràs**, li ha faltat temps per puntualitzar que "qualsevol pot presentar una denúncia en els jutjats sense fonaments" i que "imputat no vol dir ni processat ni culpable"... I dit això, se n'anà a dur un ciri a La Sang!

17

Ahir i despús-ahir es varen celebrar les sessions del "Debat de l'estat de l'Autonomia". En la seva primera intervenció, el president **Matas** va fer un discurs pensant en les empreses, en la modernització tecnològica i en la defensa del règim fiscal. No s'oblidà d'atacar l'oposició però sí de parlar dels escàndols que afecten el seu partit. Va avorrit tant que fins i tot **Cañellas** es va dormir. En la segona de les sessions, tragué les ungles dipost a pegar fort... L'oposició? Molt malament; menys **Sampol**, l'únic que les va dir ben fresques i

amb consistència... El debat només ha servit per amidar la feblesa de l'oposició i l'absència de *fair play* d'un president que va emprar recursos que no se corresponen amb la seva natural elegància.

18

Ahir, **Joana Aina Vidal** tornà a encendre el galliner i els nervis tornaren a la Sala de les Cariàtides. La diputada del PP trencà la disciplina de partit i votà a favor de les propostes del PSM i d'Esquerra Unida relatives a crear comissions d'investigació pels casos de corrupció. Cada dia són més fortes les veus "populars" que demanen que se l'expulsi del partit i del grup parlamentari... **Mari Tur?** Ni va comparèixer a la sessió!. **Soler?** Votà el mateix que **Cañellas!**... **Joana Aina Vidal** s'ha quedat tota sola enfront de tots... ¡Millor així que mal acompanyada!

21

Una recent enquesta electoral atribueix una important pèrdua de vots al **Partit Popular** de Balears com a conseqüència dels escàndols i de la crisi dels darrers mesos. Entre 5 i 6 diputats "populars" perdrien l'escó en benefici d'altres partits. Segons l'anàlisi, qui en surtiria més beneficiat serien les dues opcions nacionalistes, **UM** i **PSM**... No és estrany: cap d'aquests dos partits sofreix d'escàndols a nivell estatal (PSOE), ni tenen un líder que faci al·lèrgia com Anguita (IU).

Tot just dotze hores despús de celebrar el matrimoni civil entre **Francisco Álvarez-Cascos** (49 anys, divorciat i 4 fills) i **Gema Ruiz** (22 anys, fadri-

Francisco Álvarez Cascos

na), alguns bisbes espanyols desqualifiquen el vicepresident del Govern "por faltar a sus responsabilidades matrimoniales y familiares"... La major part d'aquestes crítiques fan certa olor integrista que no compartesc; però sí diria el mateix que el bisbe de Mondoñedo-Ferrol: "El boato del acto casa mal con la austeridad de vida que el Gobierno pide a los ciudadanos. Hubiera preferido algo más sencillo y discreto"... i que quan me vaig casar jo, l'Ajuntament de Palma també s'hagués gastat 10 milions asfaltant de bell nou els carrers, netejat els jardins, il·luminat les places, etc...

23

La profecia del bisbe irlandès **James Ussher** realitzada el 1650 no se va complir. Ahir, a les cinc de l'horabaixa, havia d'ésser la fi del món. Res. En aquesta mateixa hora, **Rodrigo Rato**, ministre d'Economia i Hisenda, presentava al Parlament els Pressuposts Generals de l'Estat per a 1997. Quan només duia mitja hora de soporífer discurs de xifres, més d'un va desitjar que un àngel venjador posàs

fi en aquell patiment... I així succeí quan sortí a la tribuna el socialista **Josep Borrell** disposat a arrasar: "*Vs. quieren hacer más pobres a los pobres para que tengan más ganas de trabajar y más ricos a los ricos para que tengan más ganas de invertir*"... Deliciosa demagògia!

25

Un segle i mig després que **Charles Darwin** publicàs "L'origen de les espècies", **Joan Pau II** ha innovat la posició tradicional de l'Església enfront de la teoria de l'evolució. Enhorabona! Però el que és més important és que en un document de 82 pàgines el Papa polonès ha llançat la major crítica en la història de El Vaticà contra la concentració de riquesa, la corrupció, el tràfic d'armes, l'embargament comercial a Cuba i els grans monopolis que provoquen la fam a l'Àfrica i Amèrica Llatina... Si és així, jo també vull ésser catòlic, apostòlic i romà!

29

L'Executiva Federal socialista aprovà ahir un document en el qual dóna suport al govern d'Aznar per a la plena integració d'Espanya a l'OTAN. El secretari general d'aquesta organització, **Javier Solana**, defensa que ara l'OTAN no té enemics i que "*es una garantía para la libertad, la democracia, la paz y la estabilidad*"... Me pareix molt bé; mentre se'n recordi que hi va haver un referèndum en 1986 que comprometia unes condicions claríssimes!

30

Ahir dematí succeí un dels episodis més vergonyosos

de la història del periodisme espanyol. A saber: **José L. Martín Prieto**, un dels primers espases en el "ruedo" de la premsa madrilenya va ésser donat per segrestat per ETA quan en realitat passava la nit amb "una amiga" en un hotel... En quant al que el periodista faci amb la seva bragueta m'és ben igual; el que me crida molt l'atenció és com durant hores Onda Cero, El Mundo i la COPE donaren la notícia del segrest sense esperar a confirmar-la com és obligació i s'ensenya al primer curs de periodisme. Fins i tot, el ministre **Mayor Oreja** i el jutge **Garzón**, entre altres, acudiren al seu domicili a consolar la seva dona. Ni quan s'anadonaren del ridícul, **Luis del Olmo**, **Antonio Herrero** i **Pedro J. Ramírez**, rectificaren i demanaren disculpes... Solvència contrastada!

Novembre

1

El més prestigiós dels periodistes d'opinió de la nostra Comunitat, **Andrés Ferrer**, moria ahir a Palma a l'edat de 56 anys. Mestre de periodistes, culte, sistemàtic i rigorós, ha estat -i seguirà sent- el referent ètic de tots els que ens agrada saber el que passa sense sectarismes. Descansa en pau, mestre!

2

La frontera entre el Zaire i Ruanda s'ha convertit en un infern. Centenars de milers de refugiats ruandesos i desplaçats zairesos podrien morir en breu de fam i malalties o víctimes dels combats i saqueigs. El que co-

mençà amb enfrontaments armats entre banyamulengues (tutsis d'origen ruandès) i soldats zairens fa més de dues setmanes per derrocar al dictador **Mobutu Sese Seko**, ha degenerat en una guerra entre els dos països fronterers. El ministre d'Exteriors espanyol, **Abel Matutes**, ja ha dit que descarta una intervenció armada si no compta amb el consentiment dels dos països implicats... Per dir això i no fer res qualsevol pot ésser ministre d'exteriors!

Un buf d'aire fresc, l'esperança de l'esquerra, la cara amable dels "comunistes" i la consciència crítica dels "socialistes", se diu des d'avui **PDNI** (Partit Democràtic de la Nova Esquerra). Aquest nou partit sorgit de dins IU, està celebrant aquests dies el seu congrés constituent. En **Diego López Garrido** i na **Cristina Almeida** són els seus màxims responsables. La iniciativa, és clar, no agrada a **Anguita**... Potser només per això ja me són simpàtics!

5

Els partits del "Pacte de Progrés" convertiren ahir **La Balanguera** en l'himne oficial de Mallorca. En contra, el PP es va abstenir majoritàriament identificant el poema de **Joan Alcover** i musicat per **Amadeu Vives** com propi de l'esquerra. Els populars -que prefereixen la cançó *Pàtria*- obliden que Alcover fou un diputat maurista gens sospitosos d'ésser un revolucionari.. Allà ells! Han perdut una altra oportunitat de no parèixer tan obtusos com són!

6

L'expresident del Govern **Felipe González** no decla-

rarà com a imputat en el cas GAL (això de moment). El Tribunal Suprem decidí ahir per sis vots contra quatre que no hi ha indicis sòlids que el relacionin amb el segrest de **Segundo Marey**, la primera acció de guerra bruta contra ETA. Bé idò, aquesta que hauria d'ésser una bona notícia per a tots, no ha agradat gens al portaveu de Justícia del PP en el Congrés dels Diputats que va dir: "*hoy no ha sido un día feliz para la justicia en España*"... No ens ha d'extremar que les persones que celebraren la definició de "*terrorismo de bodega*" es mostrin trists... Pitjor per a ells, pitjor per a tots!

7

El president dels Estats Units, **Bill Clinton**, va ser ahir reelegit per a un segon mandat en vèncer el seu rival republicà **Robert Dole**.

Bill Clinton

Ahir, quasi 400 antics membres de les **Brigades Internacionals** que combateren contra **Franco** durant la Guerra Civil, reberen a Madrid els seus passaports espanyols. Després de quasi setanta anys d'espera, aquests vellets que un dia foren joves idealistes, han vist

complert el seu somni. Ven-gueren a Espanya a lluitar contra el feixisme en la que s'ha dit va esser "la darrera guerra romàntica de la Història". Molts dels seus companys perderen aquí la vida... Només la descortesia dels membres del PP que no acudiren a cap dels actes institucionals previstos ens fa avergonyir. Per ventura els hauria agradat més fer un homenatge a la "Legión Cóndor"!... Aquests sí que eren defensors de la democràcia i de les llibertats, eh?

Eduard Vellibre, ex-regidor de l'Ajuntament de Calvià, declarà ahir al jutge que **Gabriel Cañellas** ordenà a ell i a **Gilet** pagar 25 milions a **Bordoy** perquè aquest fes front a la multa per la qual havia estat condemnat en l'intent de suborn a un regidor socialista. A canvi d'això, Bordoy firmà un document on exculpava Cañellas de tota responsabilitat en el cas... [Nota: el diàleg que ve a continuació no és de la pel·lícula "El Padrino"]:
—Cañellas: *T'ha firmat?*
—Vellibre: *Sí.*
—Cañellas: *Idò ara no el paguis!*

8

Joana Aina Vidal ha estat suspesa de militància i inhabilitada per ocupar càrrecs dins el PP. Ho anunciava ahir el president del Comitè de Conflictes **Joaquín Ribas de Reyna**... L'han inhabilitada per corrupció? Està implicada en els casos "Calvià", "Túnel de Sòller" o "Agricultura"? No!.. L'han inhabilitada precisament per donar suport a la creació de comissions d'investigació tal com proclama el programa del seu partit... Aquests del Comitè de Conflictes

del PP són tots uns "cachondos mentals"!

9

Tres missioners espanyols de l'ordre religiosa dels maristes, **Servando Mayor**, **Miguel Ángel Isla** i **Fernando de la Fuente**, foren ahir assassinats a Bukavu (Zaire). La situació a la frontera amb Ruanda amb més d'un milió de refugiats és dramàtica. Segons les ONG's entre cinc i sis mil persones moren allí cada dia. La fam i l'esgotament obliga les mares a deixar els seus infants abandonats pel camí al temps que la còlera amenaça amb sumar 150 mil víctimes... Mentrestant, els governs occidentals i l'ONU discuteixen, valoren, mediten, cavil·len, especulen... No tenen presa, a ca seva sempre els espera, a qualsevol hora, un bon sopar.

12

"Yo soy amigo de Cuba, pero nadie me va a pedir a estas alturas que me haga comunista". Així s'explicava **José María Aznar** a la VI Cimera Iberoamericana de Viña del Mar (Chile). I afegia: *"Cuba tiene que abrirse. No podemos defender la libertad de expresión, de circulación y de asociación para toda Iberoamérica menos para uno"*... Amb això Aznar té tota la raó, però pareix no tenir inconvenients en donar suport a la Fundació Hispano-Cubana del conegut milionari i polític de la ultradreta a l'exili **Mas Canosa**... Ningú li demana a Aznar que es faci "comunista", de la mateixa manera que ningú pot demanar-li a **Castro** que en aquestes altures deixi de ser-ho!

13

Ahir, el Grup Parlamentari del PP va donar gust a **Cañellas**: **Joana Aina Vidal** va esser expulsada del grup popular. Només **Soler** i **Marí Tur** sortiren en defensa de la diputada indignats: *"Estam davant un càstig il·legal, injust i pres sense reflexió"*... Bé... ¿I?

14

Pareix confirmar-se un nou segrest de la banda terrorista ETA. Des de dilluns passat l'empresari basc **Cosme Delclaux** ha desaparegut. Si aquesta notícia es confirma, ETA tindrà a hores d'ara dos segrestats: aquest i **Ortega Lara**, segrestat des del passat 17 de gener.

16

Joana Aina Vidal

Cristòfol Soler donà ahir la campanada i presentà la dimissió com a membre de l'Executiva del PP Balear. L'expulsió de **Joana Aina Vidal** del Grup Parlamentari ha estat el detonant. L'argument de l'expresident del Govern pareix clar: *"no té cap sentit continuar en un òrgan que no fa debat polític"*. Ahir mateix, **Soler** i **Marí Tur** -que ja deuen

veure clar que compten amb molt pocs suports interns- esser plantajaven abandonar el Grup Parlamentari del PP i passar al Grup Mixt (la qual cosa suposaria deixar en minoria el govern de **Matas** i inevitablement esser expulsats del partit). Tothom dona per segur que **Soler** esgotarà totes les possibilitats abans d'abandonar, però si la seva condició per continuar en el PP és que **Cañellas** dimiteixi... va arreglat!

17

És sabut que la voluntat popular en democràcia no s'equivoca mai. Els 850 electors del poble malagueny de **El Borge** -que deuen ser més rojos que Lenin- elegiren pel seu Ajuntament cinc regidors d'IU i quatre regidors del PSOE. Fins aquí res a dir; però resulta -i no és un acudit- que el Consistori en ple d'aquest poble ha convocat per avui un referendium per decidir: *"Está usted a favor de la humanidad o del neoliberalismo"*... Això ve a demostrar que la serietat i el coneixement no és patrimoni de l'esquerra... Bobos!.

Jaume Font, batle de Sa Pobla, condemnat ja fa anys per delictes electorals (va falsificar paperetes de vot per correu) va esser elegit ahir President del PP a Mallorca. Aquest senyor és un dels més clars exemples del "canyellisme" més aferriat... ¿Aquesta és la nova imatge "el compromiso del centro" que anunciaven?

23

Luis Ángel Rojo, governador del Banc d'Espanya, no va de "punyetes" i diu que el mercat de treball reclama una reforma "dura i difícil de aceptar"; és a dir, amb

més facilitats per acomiadar treballadors... Les primeres reaccions no s'han fet esperar. En una entrevista publicada en "El Mundo", el rei **Joan Carles** diu: "A veces le digo a mi hijo: hay que ganarse el sueldo, si nos tumbamos a la bartola nos botan"... Ja ni el Monarca veu clar això de la precarietat en la feina!

27

Les persones no es descrediten pel que fan, sinó pel que diuen i després fan. **Joan Mari Tur** qui havia estat fins ahir mateix una de les esperances de la renovació del PP i de la honestedat política, s'ha convertit avui en un "grosser", en un "petimetre" i en un "farsante"... Només fa una setmana anunciava humiliat pels seus que res ja podia evitar que deixàs el partit... Ahir anunciava al seu grup: "Un milagro se ha producido: que yo siga en el PP, mi casa"... Després d'això, només falta el darrer miracle: que **Cañelles** el nombri el seu secretari personal!

Desembre

2

Aquest cap de setmana s'ha celebrat el XIII Congrés del Partit Socialista de Mallorca (PSM). **Pere Sampol**, des d'ahir nou secretari general del Partit, ja ha rebutjat frontalment una possible coalició d'esquerres per a les pròximes eleccions: "No ens podem diluir en oliveres que tenen les seves arrels a Madrid"... L'excusa de Madrid sempre els ha servit als nacionalistes per curar igual un bony que un forat!

Pere Sampol

4

L'extint coronel de la Guàrdia Civil **Antonio Tejero Molina**, de 64 anys, quedà ahir en llibertat condicional després de complir 15 anys i nou mesos de condemna. Era l'únic dels condemnats per l'intent colpista del 23-F de 1981 que encara era a presó... Apa! i a partir d'ara a fer bonda com qualsevol jubilat!

Ventura Catany, agent de la propietat immobiliària que junt amb altres intervingué en la compra de l'edifici de la Conselleria d'Agricultura, declarà ahir davant del jutge que la comissió que cobraren els intermediaris fou de 19 milions, 9 dels quals anaren a parar a la butxaca de **Gabriel Cañellas**. L'advocat de "l'amo", **Rafael Perera**, ha qualificat de "pintoresca" la declaració... Sí, sí!... Pintoresc hauria estat si només hagués cobrat una comissió de vint drets!

5

Bona l'ha armada **Eberhard Grosske** (IU) destacant una "trama" dels parlamentaris balears per cobrar dietes. Tots, PP, PSOE, PSM, UM i Els Verds (que

no han desmentit l'acusació del diputat de IU) s'hi han tirat damunt dient que els d'Esquerra Unida són els que amb més poca legitimitat poden parlar de doblers... Tocar la cartera als altres sempre és més perillós que tocar-los l'ètica!

8

Reial Madrid-F.C. Barcelona: "El partit del segle". El partit amb més espectacularitat dels darrers anys es va resoldre a favor de l'equip madrileny per 2-0. El Reial Madrid de **Capello, Suker i Mijatovic** fou més efectiu que el Barça de **Robson, Ronaldo i Giovani**... A la segona volta tornarem a tenir un altre "partit del segle"... Que d'aviat passen cent anys!

12

La primera **vaga general** que sofreix el Govern Aznar se desenrotllà ahir sense incidents. Els funcionaris protesten per la congelació salarial decretada i que ignora acords firmats amb l'anterior administració socialista. Com passa sempre, sindicats i Govern no es posen d'acord en les xifres. Per a uns el seguiment de la vaga fou del 80%; pels altres, només del 19%... Ens volen fer veure el que els convé!

14

Exemples de màxima utilitat de com es pot governar sense passar pena... Que hi ha una vaga general d'estudiants i professors contra les restriccions econòmiques a l'ensenyament públic, resposta de la ministra **Esperanza Aguirre**: "La oposició socialista manipula a los alumnos de 12 años"... Que hi ha un accident aeri a Madrid i això

provoca un caos circulatori en tots els vols nacionals i internacionals, resposta del vicepresident **Álvarez Cascos**: "La situación de Barajas es fruto de la improvisación del anterior gobierno socialista". Que els ramaders gallecs protesten per una multa per excedir-se en les quotes de llet, resposta de la ministra d'Agricultura **Loyola de Palacio**: "Si fuera ganadera y gallega, iría a manifestarme ante la sede del Partido Socialista, no ante el Ministerio de Agricultura"... ¡Veis com no és tan difícil governar si la responsabilitat sempre és dels altres!... Els problemes venen a l'hora de donar solucions, que per això estan en el govern!

16

Un miler de simpatitzants de **Herri Batasuna** se manifestaren ahir a Getxo (on viu la família **Delclaux**), contra "los empresarios que no tienen reparo ni vergüenza para obtener ganancias a costa de los trabajadoras vascos y, en cambio, no quieren dar nada para los que trabajan por Euskal Herria"... Amb tan florida literatura, exigeixen als empresaris amenaçats per ETA que paguin "l'impost revolucionari" i a la família del segrestat que pagui el rescat... Miserables!

17

Just ahir, quan la Fiscalia Anticorrupció demanava a l'Audiència Nacional que prengués declaració als socis de **Mario Conde** pel cas Banesto, **El Mundo** iniciava (casualitat?) la publicació per capítols de tots els "papers del CESID". Avui, **El País** publica de cop i íntegrament els 20 documents

"secrets"; segons diu en el seu Editorial, per desmuntar l'estratègia política de Mario Conde i del diari de Pedro "Jota"... Els dos primers diaris nacionals han emprès des de fa temps una guerra particular atacant-se mútuament... Vostè mateix: "El Mundo" - "El País"... 1X2?

19

Un comando del **Moviment Revolucionari Tupac Amaru** (MRTA) assalta la matinada passada la residència de l'ambaixador del Japó a Lima (Perú), on se celebrava una recepció, i segrestà les prop de 500 personalitats convidades (ministres, militars, congressistes, magistrats i diplomàtics de diversos països del món). El cap dels terroristes, que s'ha donat a conèixer amb el nom de "comandant Evaristo", reclama la presència al lloc del president peruà **Alberto Fujimori** amb l'amenaça de començar a eliminar ostatsges.

Álvarez Cascos és un sado-masquista de llengua verinosa que provoca innecessàriament problemes estúpids. Ahir va sublevar les diputades de l'oposició quan recolzà les manifestacions del secretari d'Estat de Comunicació, **Miguel Ángel Rodríguez** amb motiu del 18 aniversari de la Constitució, quan aquest digué que "si fuera una niña, se vestiría de largo y si fuera un ciudadano, ya podría votar". Totes les diputades (excepte les del PP) exigien del vicepresident del Govern una rectificació... però ca!... Se rectifica, se demanen disculpes, se queda com un senyor i tots contents. Però això és demanar-li massa a Cascos!

20

Qui sí sabia de dones era **Marcello Mastroianni**. El gran actor italià que personificava millor que ningú el "latin lover", moria ahir a París a l'edat de 72 anys... "Arrivederci, Marcello".

21

Josep Maria Sala

Ahir, el Tribunal Suprem ampliava de 7 a 26 el nombre de inculpats per la financiació il·legal del PSOE, l'anomenat "cas Filesa". En **Josep Maria Sala**, senador i diputat autonòmic, està acusat de 13 delictes en relació al cas. El polític socialista ha vist com **Narcís Serra**, primer secretari del PSC li ha dit que com que és innocent, continuï en els seus càrrecs... Si Sala fos del PP els crits de don Narcís demanant responsabilitats i dimissions es sentirien a Pekín!

24

El Consell Insular de Mallorca aprovà ahir la posta en marxa de la **Incineradora de Son Reus**. Correspon als tècnics i als experts dir si aquesta és la millor (o la única) solució per desfer-nos dels fems; però el que sí

a quedat al descobert amb la polèmica és com alguns partits polítics s'han socarimat en l'intent. El PSM, "incinerà" **Mateu Morro**, el programa electoral i les campanyes que promogueren contra les toxines cancerígenes per pragmatisme. El PP, quan **Verger** era el President del CIM, s'enca-parrotà a incinerar sense fer cas a ningú, i després, ja en l'oposició, ha bloquejat qualsevol solució que posàs en funcionament la planta només per alimentar la crisi del "Pacte de Progrès". En vigílies de Nadal ja tenim incineradora... fum, fum, fum!

26

De totes les "burrades", "insults" i "blasfèmies" que diuen els nostres polítics, les del Secretari d'Estat per a la Cooperació Internacional, **Fernando Villalonga**, són les més intolerables que he sentit mai: "En el Zaire no ha habido un problema de hambre sino de traslado de personas. No se han visto niños con la tripa hinchada... Las ONG's y la ONU han hinchado las cifras en beneficio propio... Los campos de refugiados eran una manipulación. El 0,7% para cooperación es simplemente una utopía, algo irreal"... Perquè Aznar no cessa aquest energumen d'una manera fulminant?

Julio Anguita, erre que erre, segueix en les seves crítiques al rei. Després d'escoltar el tradicional discurs de Nadal, al coordinador general de IU no li agradà la manca de fermesa i rotunditat del rei sobre la Justícia. Per Anguita, **Juan Carlos** no fa una anàlisi profunda ni entra en les causes dels problemes... "Y

así, claro, no hay manera de engancharlo!".

28

Ho lleigeixo en tots els diaris: **Álvarez Cascos** ha demanat disculpes per les seves paraules sexistes de dia 19. El vicepresident digué que no volia ofendre ningú ... ¡Deu esser una innocentada!

29

Mariano Rajoy (fadrí, 41 anys), ministre per les Administracions Públiques, va contraure ahir matrimoni amb la jove **Elvira Fernández** (fadrina, 28 anys) a O Grove (Pontevedra). La parella de colomins no va voler cometre els mateixos errors del seu company de Govern **Cascos** i celebraren una cerimònia "normalita y como Dios manda"... Els bisbes estan satisfets, però els veïns de 'O Grove' estan decepcionats perquè només s'han reposat algunes bombetes dels carrers i repintat alguns bancs dels jardins... Mai plou a gust de tots!

31

S'acaba l'any 1996 i tampoc s'ha complert la profecia de **Nostradamus** segons la qual enguany el rei d'Espanya havia de comandar els exèrcits occidentals per derrotar els russos i els àrabs als Pirineus. El nostre rei és als Pirineus, però esquiant... i no pareix que tenguí massa ganes de brega!

Que els soferts i pacients lectors d'aquesta secció tengueu UN FELIÇ I PRÒSPER ANY NOU... que els nostres polítics i altres personatges públics ja faran per si mateixos que l'any 1997 sigui prou divertit amb les seves bajanades. ■

El CIM aprovà el poema de Joan Alcover com l'himne oficial de Mallorca enmig de la polèmica

La Balanguera, himne de Mallorca

El grup popular es va abstenre en la votació per discrepàncies internes
Joan Verger: "No podem estar-ne a favor, l'esquerra se l'ha feta seva"

A VISTES DES POBLE.- El passat 4 de novembre el Consell Insular de Mallorca (CIM) atorgava la condició d'himne oficial de Mallorca a *La Balanguera*, el poema de Joan Alcover musicat pel mestre Amadeu Vives.

Alcover, recità aquest poema per primera vegada l'any 1903 en un homenatge al també poeta mallorquí Miquel Costa i Llobera. El cant públic de *La Balanguera* està documentat per primera vegada el juliol de 1926 al Teatre Líric de Palma. A poc a poc va ser interpretada arreu de l'illa per corals i grups musicals diversos. Formalment es tracta d'una cançó, però les seves característiques i la forma en què sempre ha estat acollida per la població han anat *oficialitzant-la* com a himne. Durant la II República era molt famosa en les colònies i campaments d'estiu. L'any 1934, quan s'inaugurà Ràdio Malloca, fou emprada en les obertures i tancaments de la programació com a himne malloquí. Fou amb la guerra civil quan la composició d'Alcover es convertí en *sospitosa*.

A partir dels anys setanta, *La Balanguera* ha estat present en els repertoris musicals de corals, bandes, i altres grups musicals; en els actes de contingut cívic, commemoracions his-

tòriques i de caràcter reivindicatiu; i tothom, en un gest de reconeixement i respecte, l'ha escoltada dempeus amb tota naturalitat. Així ho reconeixia el mateix Cristòfol Soler en desacort amb les manifestacions del President del seu partit Joan Verger: "*He anat a nombroses festes pertot arreu de l'illa que sovint han acabat amb La Balanguera, sense distinció de cap color polític, i sempre l'he cantada dret*". Per Miquel Àngel Borràs (UM) *La Balanguera* té el valor de no ser un cant de sang com *Els Segadors* o *La Marsellesa*, sinò tot el contrari, un cant d'esperança: "*Pels pobles de Mallorca he vist plorar gent major quan la cantava dreta*". Roger Gotardona (PSM) tractà Joan Verger d'ignorant: "*Dir el que ha dit Verger és ignorància supina, no saber res de res i cercar l'os dins el lleu*".

El veritable origen del poema d'Alcover és una cançó mallorquina del segle XVIII. Alcover recollí la versió popular i li donà formes i reminiscències clàssiques a través de la parca mitològica, teixidora del destí humà. No obstant això, grups contraris que *La Balanguera* fos l'himne oficial de Mallorca, afirmen erròniament que es tracta d'una cançó catalana i no ma-

llorquina i que no té el "patriotisme" d'altres himnes. No falten tampoc els que han arribat a l'absurd de pretendre com a himne un bolero o Na Catalina de Plaça... *Tit-ti-ru-ri-ru-rit, ti-ru-ri-ru-rit, cuac, cuac, cuac!*. ■

La Balanguera

La lletra de l'himne aprovat tan sols inclou les estrofes primera, segona i cinquena de la composició original:

La Balanguera misteriosa,
 com una aranya d'art subtil
 buida que buida sa filosa
 de nostra vida treu el fil.
 Com una parca bé cavil·la,
 teixint la tela per demà,
 La Balanguera fila, fila,
 La Balanguera filarà.
 Girant l'ullada cap enrera
 guaita les ombres de l'avior,
 i de la nova primavera
 sap on s'amaga la llavor.
 Sap que la soca més s'enfila
 com més endins pot arrelar,
 La Balanguera fila, fila,
 La Balanguera filarà.
 De tradicions i d'esperances
 tix la senyera pel jovent,
 com qui fa un vel de noviances
 amb cabelleres d'or i argent.
 De la infantesa qui s'enfila,
 de la vellura qui se'n va,
 La Balanguera fila, fila,
 La Balanguera filarà.

DIETARI DE FETS I FESTES

NOTÍCIES D'AQUÍ

Octubre

2

Avui al matí per la ràdio han anunciat que el nostre batle, Tomeu Pericàs, entrava a formar part de l'Executiva del PP balear. Això vol dir fregar-se amb els peixos grossos... Ara que ficats en política i mals de cap val més ficar-se dins un bon embolic gros y deixar-se de "menudències" com pugui ser Estellencs.

C.Jover.

7

Avui mos ha deixat na Margalida de s'Estanc, sense avisar, de sobte. Tothom ha quedat paralizat. Ja estam que quan hi ha una mort sempre ve de nou i és mala d'encaixar, però en el cas de na Margalida és com si s'hagués mort una part del poble. Demà faran les exèquies i el funeral. En el cel la vegem. **C.J.**

Aquesta setmana que duim d'octubre la nota dominant és el mal temps. És vertaderament una tardor com feia anys que no teníem. **C.J.**

15

Segons publica el "Diari de Balears", els pobles d'Esporles, Banyalbufar, Puigpunyent i Estellencs, que formen la Mancomunitat de Tramuntana, demanaran al Ministeri d'Administracions Públiques que declari la comarca d'Acció Especial. Aquesta declaració suposaria fer-hi inversions de 400 milions de pessetes durant un termini de quatre anys. Els motius per fer aquesta petició són els pocs recursos propis que tenen aquests Ajuntaments i que els municipis estan afectats per la Llei d'Espais Naturals que condiona qualsevol acció. Les actuacions a fer suposarien la recuperació, pavimentació i millora dels camins ve-

ïnals que uneixen els quatre pobles, el soterrament de les línies telefòniques, electricitat, clavegueram i televisió per cable, adaptació dels cementeris, aigües residuals i pluvials.

F.Palmer.

16

"Una carta explicarà als veïns la pujada de la contribució urbana". Així titula el "Diari de Balears" una informació referida al nostre poble. Segons el diari, l'Ajuntament vol explicar per carta a tots els contribuents locals els motius de l'augment del 100 per cent en el rebut. Tomeu Pericàs diu que no espera cap reacció negativa per part de la població tota vegada que aquesta puja ve imposada per llei. D'altra banda, el batle manifesta que té moltes esperances en la declaració de la zona com d'Acció Especial i que ben aviat s'entrevistarà amb el conseller d'Economia del Govern Balear, Antoni Rami, per exposar-li la necessitat que la Conselleria faci un informe sobre les sortides per a la revitalització econòmica del poble. **F.P.**

19

Com cada any en aquests dies, l'Associació Cultural ha organitzat la festa de les Verges amb una bunyo-

lada a Plaça. Hi havia tres o quatre ribells ben plens que han quedat ben escurats. És clar que la gent ha comparegut quan ha acabat es futbol i han fet net. Bunyols fets per les famoses cuineres, moscatell per a tothom i després un poc de ball. La gent però s'ha estimat més parlar i seure per damunt la plaça nova tot fent tertúlia. Tot ha ajudat a crear un ambient molt agradable. **C.J. i Associació Cultural.**

20

Avui vespre, cap a mitjanit, he sentit un parell de tuneros improvisats, a cantar a ses verges des poble. No crec que hagin agafat cap gatera perquè no hi ha massa joveçanes en aquest poble, però ha estat bé sentir ses bandúrries i ses guitarres pels carrers. **C.J.**

23

Duim, finalment, una setmana de bon temps que ni l'agost per ses festes feia tant bon temps. No era possible una tardor tan de veres, amb aigua, vent y fred, mos haguéssim posat tots malalts de no veure el sol. **C.J.**

Avui vespre s'ha sentit un "tro" devers mitjanit. Ha estat una bombona que ha explotat a Can

Joan "de Sa Plana" i s'ha pres foc molt aviat perquè hi havia unes cadires de plàstic i molta, molta, molta brutor. Es batle ha avisat el grup de protecció civil des poble que ha funcionat a la perfecció, tots molt ben organitzats. Tanmateix han vingut els bombers de Calvià però amb una hora ha estat tot controlat. **C.J.**

24

Publica el "Diari de Balears" que el ple de l'Ajuntament de Puigpunyent ha declarat com a públic el camí d'Esporles a Estellencs a l'altura de la comuna de Sa Noguera. Aquest acord s'ha produït, segons han informat responsables municipals, perquè un propietari d'una finca en aquest punt va posar un cartell que indicava que el camí era de propietat privada en contra d'un informe del Consell Insular que el declarava d'ús públic. Si no fos gràcies a mesures institucionals com aquestes en benefici de tots, aviat hauríem de demanar a l'Ajuntament "zones verdes" com si estàssim en una gran ciutat. **F.P.**

31

Avui vespre mos ha deixat na Magdalena, "sa dona des pastor". Només feia vuit

DIETARI DE FETS I FESTES

mesos que ell no hi era. Descansi en pau. **C.J.**

Novembre

7

Segons publica el "Diari de Balears", el conseller de Medi Ambient, Bartomeu Reus, anuncià ahir als batles de Deià, Escorca, Bunyola, Esporles, Puigpunyent, Alaró, Calvià i Estellencs, que el Pla Territorial de la Serra de Tramuntana farà que aquesta zona tenguí una especial protecció. Segons Reus, s'ha de millorar el manteniment de les masses forestals i per això s'ha d'arribar a convenis amb els propietaris de les finques ja que el 99 per cent de la Serra és en mans privades. El conseller va fer referència que s'han de mantenir oberts a l'ús públic els camins i les rutes de senderisme. El Pla Territorial determinarà la gestió i el contingut jurídic de la protecció de la zona com pas previ a la declaració de Parc Natural o a la fórmula que es trobi. **F.P.**

8

L'Associació Cultural ha organitzat una sortida a l'Auditori a veure una sarsuela: "Marina". L'obra no

ha estat ben escenificada i el so era deficient. El grup d'uns 30 d'estellenquins no ha quedat gaire satisfet. **A.C.**

9

Avui ha començat un curs de fotografia. Les classes es fan en el saló d'Actes i hi ha dotze persones. Les classes duren unes quatre hores però passen volant; bon senyal pels aprenents. Seran sis dissabtes i un d'ells sortiran a l'exterior a fer unes fotos a una model professional... S'ho passen "a lo grande". **C.J.**

S'horabaixa, a les set, hi ha hagut a l'Ajuntament les noces d'en Joan i na Rosa. En Joan fill de n'Augustí i na Catalina "dels apartaments" i na Rosa -que és una al.lota de Banyalbufar. Tothom anava molt mudat, sobretot el jovent ben encorbatat. La cerimònia l'ha oficiada el batle, era la seva primera vegada però li ha sortit molt bé, amb un petit discurs. En començar tots estaven una mica nerviosos; l'acabament ha estat molt sonat amb una traca autèntica de València, pètals i arròs. Enhorabona al.lots! **C.J.**

12

El diari "Última Hora" d'avui publica una entrevista al nostre veïnat i col.labora-

dor d'aquesta revista Juan Carrero, President de la Fundació S'OLivar d'Estellencs. El motiu és que junt amb altres ONG's han organitzat una marxa a peu fins a Ginebra que partirà de la ciutat italiana d'Assís per demanar una solució als conflictes africans de Zaire, Rwanda i Burundi. Ell i un grup de deu premis Nobel tenen previst entrevistar-se amb el President de la República italiana Oscar Luigi Scalfaro, i entregar als presidents dels grups parlamentaris del Parlament Europeu una interpellació perquè la UE i els Estats Units intervinguin per evitar nous genocidis. Vagi expressada des d'aquestes pàgines la nostra solidaritat amb els marxaires per tan nobles accions de pau en el món. **F.P.**

17

Publica el "Diari de Balears" d'avui que quatre municipis de la Serra de Tramuntana -Estellencs és un d'ells- han demanat ajudes per a la campanya de millorament de façanes del Consell Insular prevista per enguany. Segons la informació, l'Ajuntament aportarà 99.000 pessetes i el Consell 150 mil... Pareix que poques façanes es podran adobar amb aquestes miserables quantitats i així com

estan els preus per fer obres!. Però pels que es decideixin a rentar la cara de ca seva és bo saber que l'aportació del Consell Insular en tots els casos és del 25 per cent i el 15 pertany a l'Ajuntament. La resta va a càrrec dels particulars interessats. **F.P.**

21

Avui ha mort en Toni Palmer Palmer a l'edat de 94 anys. Descansi en pau. Demà hi haurà les exèquies i el funeral, a les cinc i a les sis respectivament. **C.J.**

22

Avui han acabat el pujador de la volta que hi ha entre la carretera d'Andratx i el carrer per anar a la mar, crec que ho han fet en devers un mes i mig. Ho han fet els aprenents de marjadors, els ha quedat molt bé "la volta dels dos milions", només falten un parell de floretes. **C.J.**

23

Per avui l'Associació Cultural havia organitzat una excursió al Puig de Massanel·la. De bon matí han partit cadascun amb el seu cotxe, cap a Lluc per emprendre des d'allà la caminada. Quan han sortit del poble feia un dia força bo, però ja allà han gaudit poc temps de la vista de la Serra de Tramuntana perquè feia molta boira. Així i tot, han passat gust de fer una caminada tan agradable i poder contemplar el Teix i les cases de neu. **C.J. i A.C.**

Avui s'ha tornat a iniciar el curset de Ball de saló, segon cicle. A part d'aprendre nous balls, la cosa ja és de perfeccionament. **C.J.**

26

Aquesta matinada ha tornat a bufar el vent; esperem que no duri tants dies com la setmana passada. El dia és preciós amb una llum fantàstica. **C.J.**

Desembre

DIETARI DE FETS I FESTES

4

Avui ha nascut na Clara. És una nina preciosa filla de na Cati i en Carles de Son Llarg. Moltes felicitats a tota la família!. **Pino Sturnio-
lo.**

6

Publica el "Diari de Balears" d'avui que l'Ajuntament d'Estellencs ha començat a inventariar tots els camins rurals del municipi per tal de rehabilitar-los i recuperar el domini públic dels que estiguin tancats. El nostre batle, Tomeu Pericàs, diu -segons la informació d'aquest diari- que una vegada que l'inventari de camins estigui fet s'incloirà a les normes subsidiàries que a l'actualitat s'estan redactant i que el Consell ja ha ofert ajuda tècnica per tal de dur-la endavant. Iniciatives com aquesta són d'agrair tota vegada que de cada dia són més els propietaris de finques que tanquen els seus terrenys i impedeixen el pas als que -al menys de tant en tant- en agrada fer alguna excursioneta. **F.P.**

7

A la fi! Després de dos intents l'Associació Cultural ho ha aconseguit!. Avui han anat al Barranc de Biniraix. El temps ha estat

bo però encara n'hi ha que compten escalons!... **A.C.**

Quasi una pàgina sencera dedica avui el "Diari de Balears" al nostre poble. El reportatge més ampli parla de la viabilitat econòmica del poble titulant: "Estellencs obre les portes al turisme d'interior per rompre l'estacionalitat". Es tracta en realitat de la rehabilitació i reconversió en petit hotel que han fet na Paquita i en Tolo de la casa de Sa Plana de Dalt i que previsiblement obrirà per Nadal. La iniciativa obri noves i bo-

nes expectatives al futur econòmic del poble... la qual cosa demostra que moltes vegades el que fa falta és imaginació... i una bona dosi de risc! **F.P.**

Per una altra part, el mateix diari fa referència que l'Ajuntament du mig any esperant la concessió del varador de la cala. Segons declaracions del nostre batle, aquest retard perjudica l'Ajuntament ja que no es poden cobrar les taxes als usuaris i s'han invertit un milió i mig de pessetes del pressupost municipal per posar

a punt la rampa del varador. El fet -diu el diari- és que el 28 de maig acabà la concessió i encara no hi ha hagut cap resposta de la Demarcació de Costes. **F.P.**

15

S'encén l'enllumenat nadalenc des poble. Fa molts anys que gaudim la mateixa decoració... això sí, com que cada any es fonen un parell de bombetes sempre queda l'emoció de veure quantes seran enguany les supervivents. **C.J.**

17

Avui ha mort na Margalida Vicença, tenia 80 anys. En el cel la veiem. **C.J.**

18

Publica avui el "Diari de Balears" que set marxaires de la Fundació S'Olivar d'Estellencs que protagonitzaren fa dies un viatge a peu d'Asís (Itàlia) a Ginebra (Suïssa) per reivindicar la Pau al Cor d'Àfrica, han valorat molt positivament l'experiència ja que han aconseguit el suport de 15 premis Nobel que signaren el seu manifest. La Fundació -diu el diari- ja té previstes noves actuacions, més radicals i de major envergadura, per aconseguir l'ajuda internacional vers els països del Tercer Món. **F.P.**

DIETARI DE FETS I FESTES

19

Ahir en Mateu Jover no va aturar fins que va aconseguir fer-se una fotografia amb l'amazona que dona la volta a Mallorca a cavall. Ahir, Carmen de la Peña i el seu cavall "Fresnedoso" que ha cavalcant ja tota la península, passaren per Estellencs i en Mateu no va trobar ningú que li deixàs una màquina per retratar-la. En Mateu -que no és un home que es doni fàcilment per vençut- la va encalçar fins a Banyalbufar on finalment logrà el seu propòsit. Aquesta revista pensa nombrar a n'en Mateu reporter especial... Amb dos o tres com ell "A Vistes des Poble" es vendria com el "New York Times"! **P.S.**

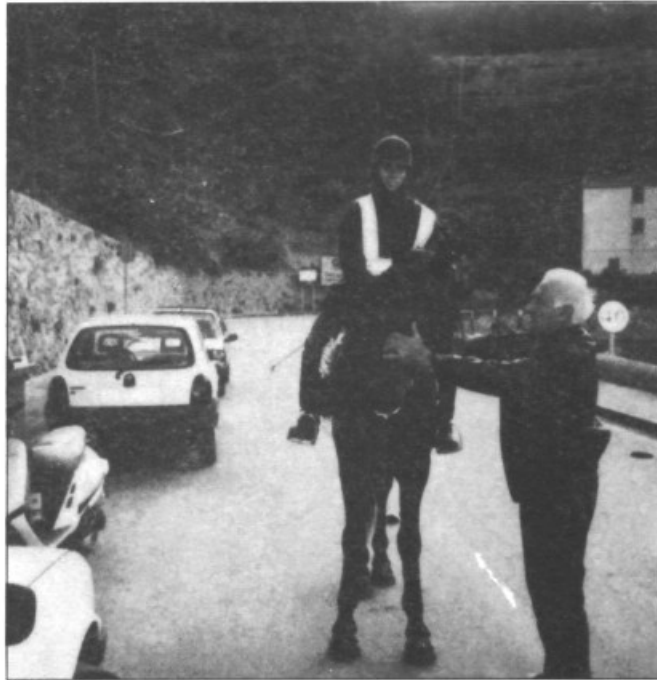
21

Avui han inaugurat un petit hotel anomenat "Sa Plana", que duen na Paquita, en Tolo i n'Antònia. Es tracta d'un negoci dels anomenats "Turisme d'Interior", amb un màxim de sis habitacions i servei de cuina per oferir berenar i sopar. L'han decorat amb molt de gust. Crec que tenen feina assegurada. Felicitats i pessetes! **C.J.**

Ha acabat el curs de fotografia amb una revisió de totes les fotos que han fet durant el curs. Durant les festes estaran exposades a la Casa de Cultura. Hi ha una foto de cada participant... només les millors, es clar! **C.J.**

22

Unes declaracions de la nostra regidora d'urbanisme, Paquita Bauçà, ocupen la portada del "Diari de Balears" d'avui: "La regidora d'urbanisme d'Estellencs critica la LEN"... Així, tal qual, la cosa sona molt forta i sembla tenir una intenció "perillosa". Dedins, però, la cosa ja es matisa una mica més i el mateix periodista del diari fa un apunt d'opinió que lleva ferro a les declaracions de la nostra amiga i regidora. Vull pensar —i ho crec sincerament— que el que

pensa Paquita és ben distint del que es pot llegir i interpretar del titular. Criticar la Llei d'Espais Naturals perquè és massa restrictiva no diu res en favor de les intencions dels que al mateix temps diuen voler protegir i defensar "l'atractiu paisagístic de l'entorn". Una altra cosa seria dir que "complementàriament a la LEN" s'han de posar en marxa altres mesures que donin sortides econòmiques i socials als pobles de la Serra... "Si volem que el municipi d'Estellencs sigui especial volem un tracte especial", diu Paquita a la informació de les pàgines interiors... Això ja no es el mateix... Si és així sí, Paquita; si és així sí! **F.P.**

23

No ens ha tocat la loteria però a na Bel i na Catalina "Gendre" els ha tocat la cistella que cada any rifa l'Associació de Veïns. S'han anat a casa ben carregades i més contentes que "unes pasqües". **Associació de Veïns**

Ha arribat la felicitació de festes de l'Ajuntament. Sembla que les restriccions pressupostàries també arriben aquí... Si no fos per això diríem direc-

tament que és una felicitació d'allò més "cutre". L'Aggrupació IDEES també ens felicita les Festes... i aprofiten l'ocasió per fer una mica de pamflet propagandístic. **A.V.**

24

Nit de Nadal. S'horabaixa duen la llenya per a fer es fogueró... Alguns recorden aquells temps, no tan llunyans, quan els al·lots de l'escola anaven les setmanes abans de Nadal, cada horabaixa a buscar una mica de llenya que anaven acumulant per després fer el fogueró de Nadal. Diuen que era molt engrescador i molt participatiu. **A.V.**

"Ses matines" han estat més magres que mai. Poca gent i la nit amb molt de vent i malagradosa. Quan hem sortit de matines hem trobat que l'Associació Cultural havia preparat una xocolata amb ensaimades que ha animat una mica la revetlla, però no hi havia gaire ambient. La veritat és que amb el fred que feia i devora el fogueró no n'hi ha hagut cap que hagi dit que no. El que passa és que en una nit tan especial des del punt de vista religiós, el nostre capellà segueix passant de

tot i, si no fos per la bona voluntat d'uns quants, ni tant sols es notaria que és la Nit de Nadal. **A.V. i A.C.**

28

A la fi han arribat a l'Ajuntament notícies de la Demarcació de Costes en relació a la Cala d'Estellencs!... S'han destinat a càrrec dels fons d'ajuda europeus 400 milions de pessetes per convertir la nostra Cala en una platja d'arena com Déu mana. El proper estiu ja no patirem de pedres ja que amb l'arena de les extraccions que es fan davant la Torre de ses Ànimes, s'omplirà tota l'extensió de la cala d'arena i parassols! Això semblarà Es Trenc! **A.V.**

L'Associació Cultural havia organitzat un concurs de betlems. Avui, el jurat s'ha passejat casa per casa per decidir el guanyador. El premi ha estat pels fills d'en Pep de Sa Cafeteria, en Pepxu i en Javi. Enhorabona! **A.C.**

29

Ahir era dia d'innocentades: ni 400 milions, ni arena, ni platja, ni parassols... Pedres com sempre! **A.V.**

31

Segons publiquen avui tots els diaris locals, el grup ecologista GOB vol acomiadar l'any amb una campanya en favor de declarar la Serra de Tramuntana "Parc Natural". Diuen les informacions publicades que s'han presentat mocions en aquest sentit a tots els Ajuntaments perquè sol·licitin això a la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear. Diuen els ecologistes que aquesta declaració asseguraria la conservació integral dels valors naturals i culturals de la zona i que per això s'hauria de dotar els Ajuntaments de pressupost, mitjans tècnics i humans qualificats per garantir una bona gestió i el desenvolupament socioeconòmic i la millora de la qualitat de vida dels habitants. Potser que els del GOB tinguin raó, però si no van

DIETARI DE FETS I FESTES

poble per poble a explicar-ho a la gent no aconseguiran que es perdin les fortes reticències que aquestes paraules tenen per la gent. Per molta de gent "Parc Natural" significa "no poder fer res"... I això no agrada!. **F.P.**

Anit s'acaba el 96!. A la revetlla de cap d'any organitzada per l'Associació Cultural hi ha hagut una gentada. La gent ha comparegut de per tot per escoltar les dotze campanades, però... a Estellencs només han estat deu!!!. Malgrat això les besades i les abraçades, les rialles i les felicitacions han omplert l'ambient. Després de menjar el raïm a Plaça tots a ballar i a beure a la festa organitzada al Saló d'Actes. La festa a ritme de "bakalao", "rock and roll" i "twist" ha esta un poc freda. La gent no pareixia tenir massa ballera. Alguns diuen que el disc-jockey no ha encertat amb la música, però el que és cert és que

per als banyalbufarins presents això no ha estat impediment per fer gresca... Això sí, qui més qui manco anava una mica empès!.. I d'aquesta manera hem dit adéu al 96 i donat la ben-

vinguda al 97!. Molts d'anys per a tots!!! **C.J. i A.C.**

Gener

3

Després de més d'un any de la col·locació de la bústia de suggerències a l'Ajuntament, finalment un ciutadà ha utilitzat el servei. Aquest gest, tant quotidià a altres llocs però tant inusual al nostre poble, ens fa pensar que potser sense adonar-nos-en comença a haver-hi un canvi d'actitud. **C.J.**

4

El nostre veí Juan Carrero, de la Fundació S'Olivar d'Estellencs, amb un altre membre de la Fundació, en Xisco Martorell, han iniciat a Estrasburg, seu del Parlament Europeu, una vaga de fam com a gest encaminat a sensibilitzar l'opinió pública i les institucions damunt la gran tragèdia que viuen els habitants de la zona dels Grans Llacs a Àfrica. Els desitjам molta de sort! **P.S.**

5

Avui arriben els Reis!. De bon matí l'Associació Cultural, organitzadora de la festa, ha preparat el cada-

fal per quan arribassin les majestats d'Orient. Feia un bon sol, però a les quatre s'ha començat a tapar i a fer brusca, que ja no ha aaturat fins el vespre. Corrensos i de pressa han hagut d'instalar el tron a cobert. L'acte s'ha fet finalment en el Saló d'Actes. Les llums i el renou de la cavalcada reial ha deixat bocabadats i emocionats a tots els nins. Hi ha hagut regals per a tothom, o bé per quasi tothom. Inclús en Montojo, el nostre benvolgut capellà, ha rebut el seu obsequi; això sí, entre la bulla i cridòria de tota la parròquia allà congregada. Ah! El Rei negre ha dit que per enguany ja està bé així, però que l'any que ve hi haurà carbó pels que no facin bonda!... Avisats estam! **C.J. i A.C.**

DIETARI DE FETS I FESTES

Coordina:
Cati Jover

Col·laboren:
Associació Cultural
Associació de Veïns
F. Palmer
Pino Stumiolo

PROTAGONISTES

JOAN CARRERO i XISCO MARTORELL, membres de la "Fundació S'Olivar d'Estellençs" protagonitzaren aquesta acció d'alt risc a Brussel·les per forçar una intervenció de la UE i dels Estat Units a la regió dels Grans LLacs africans

42 dies en vaga de fam

Carrero: "Ens creim insignificants davant dels grans poders polítics i econòmics, però les petites veritats tenen una força molt més poderosa"

l'ONU renuncià a desplegar una força multinacional d'intervenció a l'est de Zaire -tal i com en un principi s'havia acordat per unanimitat- "mentre no hi hagi garanties suficients per la seguretat de les tropes internacionals a desplegar"! Excusa ridícula i llastimosa quan al mateix temps arriben les cròniques dels reporters i les imatges televisades de l'horror que succeeix allí!

Serà a partir d'aquí, 14 de gener, quan davant la passivitat dels governs europeus, Joan Carrero i Xisco Martorell decidiran iniciar una vaga de fam que no abandonaran fins no obtenir respostes i compromisos de la Conferència de Ministres d'Afers Exteriors de la Unió Europea a Brussel·les a celebrar el 24 de febrer. Seran 42 dies de dejuni amb greus riscos per a la salut dels nostres veïnats.

Durant tots aquests dies, la decidida acció dels dos mallorquins despertarà un gran moviment de solidaritat internacional: Premis Nobel i ONG's d'arreu del món, membres de l'Església, polítics de tot l'arc parlamentari europeu i dels partits balears, han mostrat la seva solidaritat amb Carrero i Martorell... Ara ens pertoca a noltros fer-los saber la nostra admiració. □

A VISTES DES POBLE.-

A la primavera del 94 esclatava la tragèdia a la regió africana dels Grans Llacs. La majoria hutu de Rwanda massacrava 750 mil membres de la minoria tutsi. Tan sols uns mesos després, durant l'estiu del mateix any, la minoria tutsi ocupava la capital Kigali, canviava el règim polític i provocava la fugida de cents de milers d'hutus cap a Zaire. A finals d'octubre de 1996 el conflicte ja s'havia estès al Zaire i a-

menaçava els camps de refugiats. Aquests camps, on s'hi amunteguen milers de persones en unes condicions llastimoses, queden buits dies després quan són bombardejats i els refugiats es veuen obligats a fugir pel mateix camí que arribaren però ara en sentit contrari: un viatge de tornada cap a la mort, cap una nova "neteja ètnica"...

I l'ONU? I els països occidentals què fan mentrestant?

El 23 de novembre de 1996

Telf: 618550 - 618529

Fax: 618511

HABITACIONES CON VISTA AL MAR
BAÑO - TERRAZA
AGUA CALIENTE Y FRIA
CALEFACCION CENTRAL
SERVICIO ESMERADO
COCINA SELECTA

ESTELLENCES
(Mallorca)

RESTAURANTE BAR

SERVICIO PERMANENTE
DE 9 A 20 HORAS

COCINA INTERNACIONAL
ESPECIALIDAD EN BODAS
COMUNIONES Y BANQUETES

ABIERTO TODO EL AÑO

Mirador Ricardo Roca

CARRETERA ANDRAITX - ESTELLENCES
MALLORCA

PARA RESERVA DE MESA

TEL. 618527 - ESTELLENCES

Eulàlia Espinosa Mas és la nova secretària municipal en substitució de Llorenç Picornell

Estellencs pendent de la seva futura ordenació urbanística

Amb un pressupost de quasi 4,5 milions de pessetes l'equip d'arquitectes Corral i Llobera redactarà les Normes Subsidiàries que regularan el desenvolupament i l'activitat urbanística del poble

A VISTES DES POBLE.-

Després d'un mogut mes de setembre (amb tres sessions plenàries d'intens debats), sembla que hagi tornat la calma i la normalitat en el si del Consistori.

El fet més important a destacar en la sessió ordinària del dia **14 d'Octubre**, va ser l'aprovació per unanimitat de la contractació, amb un pressupost de 4.435.800 pessetes, de l'equip redactor de les Normes Subsidiàries (NNSS), que serà format pels arquitectes Lluís Antonio Corral Juan i Juan Antonio Llobera Corral. Al mateix temps s'aprovaren també els plecs per a la contractació de la cartografia que ha d'acompanyar les citades Normes.

En aquesta mateixa sessió s'establiren també les festes locals per a 1997, que quedaren com sempre fixades en els dies 29 d'Agost (Festa Patronal) i 31 de Març (segona festa de Pasqua). En un altre ordre de coses, es declarà el terme d'Estellencs com a municipi turístic, excloent així la limitació d'horaris per als nostres establiments comercials.

29 d'agost i 31 de març (segona festa de Pasqua) seran dies festius locals

En el mateix plenari, el Batle informà al Consistori del Pla d'Acció Especial (PAE) per la Serra de Tramuntana, que, a través de la Mancomunitat, sol·licita al Ministeri per les Administracions Públiques una inversió de 400 milions de pessetes en quatre anys. Aquests doblers però, només

podran utilitzar-se en infraestructures de serveis bàsics.

Finalment s'aprova també una moció presentada pel grup IDEES, per firmar un manifest per a la creació d'Àrees Marines Protegides a les Illes Balears. A través d'aquest manifest es vol fer arribar a l'Administració la petició d'un Pla Balear de Reserves Marines que protegeixi adequadament una sèrie d'àrees del nostre litoral.

La sessió plenària del dia **8 de Novembre** hauria estat una sessió de pur tràmit si dues qüestions particulars no haguessin animat la reunió.

En primer lloc, es va nomenar oficialment a la Sra. Eulàlia Espinosa Mas com a nova secretària interventora a l'Ajuntament i s'establí que tant els dies com les retribucions de la nova funcionària serien compartides per igual amb l'Ajuntament de Banyalbufar. Maldament la presència d'aquesta a la taula com a convidada, va fer les

vegades de secretari i per darrera cop, el fins ara secretari en funcions Llorenç Picornell.

L'oposició reclama l'informe Fornell referent a la comptabilitat dels anys anteriors

Després, la única cosa a destacar fou que per primera vegada el grup de l'oposició votà en contra dels comptes presentats per l'Ajuntament corresponents al mes d'octubre. La causa d'aquest vot en contra vengué motivat pel pagament d'una factura a l'empresa Llabrés Feliu de 2.098.845 pessetes referides encara a les obres de la Síquia realitzades l'any 93. El grup de l'oposició exposà que se li feia molt difícil aprovar avui pagaments referents encara a la gestió anterior sense que així mateix no s'hagi aconse-

guit tancar comptablement els anys anteriors. L'oposició torna a demanar a l'equip de govern que es presentàs finalment l'informe Fornell referent a comptabilitat anterior, informe demanat per l'Ajuntament.

Si en la sessió del mes de novembre el grup IDEES no aprovava els comptes, en la sessió ordinària del dia **13 de Desembre** tampoc es mostra disposta a aprovar l'acta anterior (l'última redactada per l'anterior secretari municipal). IDEES demanà que es retiràs la mencionada acta ja que la seva presentació i redacció era prou deficient com per a justificar la seva devolució i una nova redacció. El Batle va fer constar que ja havia tingut prou feina per tal d'aconseguir que aquest document li fos redactat pel fins ara secretari i, que si bé coincidia amb l'oposició que aquest document desmeixia el treball de la corporació, també era vere que els acord que hi constaven eren els que s'havien pres. Pericàs expressà la seva confiança que d'ara endavant la feina administrativa seria millor solventada. L'acta en qüestió va ésser finalment aprovada amb els vots favorable del PP i l'abstenció dels dos regidors Independents.

Un conveni amb el CIM permetrà la redacció d'un catàleg dels camins públics del municipi

En aquest Ple s'acorda, per unanimitat la signatura d'un conveni amb el Consell Insular de Mallorca per a la redacció d'un catàleg de camins de muntanya del nostre terme municipal. Després es signa també un manifest presentat per la Plataforma de Pau i Drets Humans a la regió dels Grans Llacs Africans on es denunciaven les responsabilitats dels governs i dels Organismes internacionals en el procés de deteriorament de la situació a la regió; la falta de voluntat a intervenir de forma ràpida i eficaç; i el silenci sobre l'actual situació. En el mateix manifest també s'exigia una intervenció internacional per crear condicions favora-

bles per als refugiats a fi d'aturar les matances a la regió.

Per unanimitat s'aprova també una moció del GOB sobre el pla de residus sòlids urbans, on l'Ajuntament sol·licita a la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear la modificació del Pla Director Sectorial de Residus per incloure mesures de reducció en origen; prioritització del reciclatge; planificació de la infraestructura i realització de campanyes educatives i divulgatives en els ciutadans.

El consistori aprovà una moció del GOB sobre tractament i reciclatge dels residus sòlids urbans

Seguidament, a l'hora d'aprovar els comptes del mes de novembre (que varen ésser aprovats per unanimitat), el Batle va voler fer constar els esforços que s'estaven fent per arribar a posar la contabilitat de l'Ajuntament al dia.

Finalment, en l'apartat de precís i preguntes, el Batle donà compta al Consistori de les converses mantingudes amb la Conselleria de Transport davant el fet que l'empresa concessionària del "Correu" havia suspès un dels dos viatges diaris que feia a la nostra localitat. Pericàs proposà també adreçar una carta a tots els veïns del poble amb la intenció de tenir coneixement sobre quin horari es prefereix per a l'únic transport que ens queda.

Dins el mateix apartat de precís i preguntes, Mariona Ráfols i Jordi Magrinyà expressaren el seu malestar al grup municipal del PP a causa de la modificació i canvi del projecte realitzat a la Plaça del Triquet sense consultar-ho amb el seu grup ja que havien participat conjuntament amb l'equip de govern en els treballs de projecció i redacció. Així mateix, els dos regidors d'IDEES feren constar igualment la seva disconformitat pel fet que se'ls havia esclòs del tribunal avaluador en els concurs-oposició per a les places de "saig" i de policia local, participació que al manco verbalment estava consensuada. □

OPINIÓ

Estic esperant cartes de l'Ajuntament, i vosaltres també.

A mi no em ve de nou, ja m'havia passat amb aquest consistori. Havia enviat, juntament amb dos usuaris més del Varador, una carta a l'Ajuntament i he estat esperant la resposta durant set mesos. Quan preguntàvem què havia passat amb la resposta, ens deien que se'ns havia contestat per correu ordinari, però finalment, després de set mesos, el batle m'entregà una còpia, en mà, de la resposta. Fins i tot el remitent estava equivocant i en lloc de l'Ajuntament, qui ens contestava era el "Partit Popular d'Estellencs". Espero que això no torni a passar, no tinc cap intenció de començar un epistolari amb el PP, ni d'Estellencs, ni d'on sigui, però estic esperant dues cartes de l'Ajuntament.

Dia 14 de Juny, en sessió plenària, el batle va dir que s'enviaria una carta a tots els usuaris del Varador per explicar la situació i informar de les gestions fetes per l'Ajuntament.

Dia 15 de juliol, en sessió plenària, el consistori acordà l'aprovació inicial de les exaccions locals i remetre una carta personalitzada a tots els contribuents, perquè tinguessin un coneixement directe de totes les exaccions i poguessin presentar al·legacions i reclamacions.

En quin meandre de l'Ajuntament, o en quina part del llarg recorregut que han de fer les cartes fins a les cases dels veïns es perd el correu? Crec sincerament, que quan es pren el compromís d'informar per escrit als ciutadans, s'ha de complir.

En aquesta altura del segle i en un poble d'aquestes dimensions, qui es pot creure que sigui el correu el que no funciona.

□ "Pino" Sturniolo

Correu electrònic: Sturniol@intercom.es

CORREU DELS LECTORS

A VISTES DES POBLE LLISTA DE CORREUS 07192 ESTELLENCES

Recomanem als lectors desitjosos de fer una aportació a aquesta secció que s'esforcin a reduir l'extensió de les seves cartes: com més breus, com més condensades, més probable serà que puguem publicar-les. D'altra banda hauran d'anar degudament signades per autors plenament identificats (nom i llinatges, DNI, adreça i número de telèfon). No es publicaran cartes anònimes ni pseudònimes. Tampoc es publicaran aquelles cartes que pel seu to puguin ésser considerades insultants, com així mateix aquelles que pel seu contingut atentin contra el sistema de llibertats públiques i privades que defensa la Constitució i la Declaració Universal de Drets Humans.

A VISTES DES POBLE

respectarà la llibertat d'expressió i la voluntat dels qui vulguin expressar-se en castellà. En qualsevol cas, les incorreccions ortogràfiques o sintàctiques seran responsabilitat de l'autor.

El director d'aquesta revista no es compromet a mantenir correspondència -ni particular ni pública- sobre les comunicacions adreçades a aquesta secció, no es fa responsable dels temes tractats, ni té perquè identificar-se necessàriament amb les opinions exposades.

Demanam que a ser possible les cartes adreçades al "Correu dels Lectors" estiguin escrites a màquina o ordinador per facilitar la seva lectura, interpretació i transcripció tipogràfica. Si no pot ésser, bastarà que la lletra sigui ben clara.

Trobar el lloc

Sr. Director:

En el número 2 de la revista que vostè dirigeix i en la secció "Dietari de Fets i Festes", l'autora es demanava, referint-se a l'Associació de Veïns d'Estellencs, si no convindria que algú se'n preocupés una mica d'aquesta associació i informés del que fa i del que vol fer. Recollim la pregunta i passam a la informació que es demana.

Com tothom sap prou bé, l'Associació de Veïns va sorgir com un intent de fre-

nar la prepotència que caracteritzava l'anterior consistori, i estam orgullosos de la nostra petita aportació als canvis que posteriorment s'han anat produint en la política municipal.

El canvi polític experimentat en el nostre poble en les darreres eleccions va fer que moltes de les persones que treballaven a la Junta Directiva de l'Associació passessin a treballar en altres activitats, sempre en relació amb la vida pública d'Estellencs.

Enfront d'això la Junta Directiva es va plantejar la

seva dissolució, però una més serena reflexió portà en els actuals membres de la Junta a pensar que encara que, de moment, l'Associació tingui dificultats per a trobar el seu lloc en la vida estellenquina, no és bó per a una comunitat que es desmunti iniciatives que han tingut, i poden tenir en un futur, un pes en la vida ciutadana.

És per això que la nostra associació, encara que en aquests moments una mica en "hivernació", no ha perdut les ganes de posar-se en marxa quan les condicions siguin més favorables. I és per això que la feina actual es fa més a un nivell de sensibilització individual (tots sabem el difícil que és sensibilitzar els estellenquins per a altres coses que no siguin les activitats festives!) que no en activitats col·lectives.

La presència esporàdica de la nostra associació en els actes que marquen la vida col·lectiva d'Estellencs (i que són bàsicament les festes), és un voler dir als nostres conveïnats que som aquí, que seguim i que estam disposats a dur endavant els objectius finals que en el seu dia ens vàrem marcar: aconseguir una major consciència dels deures que com ciutadans tenim, tenir una actitud participativa enfront dels temes importants per al futur del nostre poble, defensar els drets que ens emparen com a ciutadans d'un Estat democràtic.

Maria Lluïsa Nicosia.

Subscriu-te !

No et quedis sense "la millor" revista d'Estellencs

Retallau o copiau aquesta butlleta i enviau-la a: A VISTES DES POBLE. Llista de Correus 07192 (Estellencs)

En/Na (malnom): Nom i llinatges:

Adreça: Telèfon:

Se subscriu per un període d'un any (quatre números) i un import de 2.000 pessetes

Assenyalau la forma de pagament:

Comptat

Ingrés al ccc 0049-3184-63-2214007893 Banc Central Hispano

Data i firma

PARC NATURAL, SÍ o NO?

Avui, ningú ja discuteix la necessitat de conservar el nostre patrimoni natural. Les discrepàncies sorgeixen a l'hora de decidir el grau de protecció i les expectatives econòmiques que donen les diferents alternatives. El debat de si la Serra de Tramuntana ha de ser declarada "Parc Natural" és obert no sols al nostre poble sinó a tota la societat mallorquina. El futur dependrà de quina sigui l'opció escollida.

SÍ

Mariona Ràfols i Vives (IDEES)

La Serra de Tramuntana constitueix l'espai natural més gran i valuós de les Balears. La Serra és una zona natural privilegiada i amb tot tipus d'elements arquitectònics i culturals que no fan sinó augmentar encara més el seu valor patrimonial. A la Serra hi trobam exemples meravellosos de cases de possessió, de torres de defensa, de camins empedrats, ponts, aljubs, marjades, sitges, forns de calç... Enfront d'una Mallorca saturada i desfeta, la Serra representa l'últim reducte de qualitat d'aquesta illa.

Per sort es va perfilant un esperit de sensibilització general que vol la conservació dels valors naturals i culturals de la Serra i, al mateix temps, no vol oblidar el manteniment i millora de les condicions de vida dels seus habitants. Per tot això la nostra agrupació és favorable a la declaració de la Serra de Tramuntana com a Parc Natural.

La declaració de Parc Natural (que alguns volen confondre amb unes simples lleis restrictives) comporta precisament un conjunt de mesures dinamitzadores que afectaran positivament la totalitat del territori, administració i normatives i habitants.

És justament en aquests elements on la figura d'un Parc Natural es diferencia d'altres normes pretesament conservacionistes perquè, per exemple, per al manteniment d'un parc són necessàries instal·lacions, equipaments, inversions en conservació i ajudes als habitants si la renda els hi és limitada; perquè, per exemple, es preveuen ajudes agroambientals, fons comunitaris i estatals en favor de pràctiques agro-ramaderes compatibles amb la conservació; perquè, per exemple, la conservació és, a dins d'un parc, una eina d'economia sostenible i integrable en una economia de serveis.

Quan el PP vota en contra del Parc Natural de la Serra de Tramuntana argumentant que això limitaria el desenvolupament econòmic del poble, crec que o no sap de què parla o bé segueix de manera acrítica les directrius del partit (un desdibuixat Pla Territorial Parcial), ja que ara mateix l'únic projecte que preveu seriosament un desenvolupament econòmic sostenible en els pobles de la Serra és justament el del Parc Natural. I aquest és precisament el marc on ens agradaria que es trobés l'Estellencs del segle XXI. □

NO

(PP) Tomeu Pericàs i Garcia

És evident que dins la nostra societat hi ha un alt grau de preocupació pels problemes relatius a la conservació de la naturalesa. L'esgotament dels recursos naturals, la desaparició -en ocasions de manera irreversible- d'espècies de la flora i fauna, i la degradació dels espais naturals fan que la conservació de la naturalesa sigui una de les comeses públiques més importants de la nostra època.

De quina forma podem protegir tot aquest patrimoni? La Llei 4/1989 de 27 de març, de "Conservación de los Espacios Naturales", en el seu títol III, estableix en funció dels béns i valors a protegir quatre categories d'espais naturals, entre les quals es troba el "Parc Natural".

Per quines raons el nostre grup polític s'oposa a la declaració de "Parc Natural a la Serra de Tramuntana"? En primer lloc, l'experiència a nivell nacional i també europeu de la figura del Parc no ha estat sempre satisfactòria. En segon lloc cal tenir en compte que el 96% de la Serra de Tramuntana és de titularitat privada, la qual cosa fa que el cost real per poder desenvolupar l'idea del Parc resulti quasi bé inaccessible. I en tercer lloc, i més important, perquè la mateixa Llei 4/1989, en el seu títol II, al·ludeix al planejament dels recursos naturals i crea un instrument que són els "Plans d'Ordenació dels Recursos Naturals" i les "Directrius per l'Ordenació dels Recursos Naturals", donant a les Comunitats Autònomes un important instrument per desenvolupar les polítiques territorials. I així, la Llei 1/1991, de 30 de gener, "d'Espais Naturals i de Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears" (LEN) preveu que la seva ordenació territorial es realitzi mitjançant un Pla Territorial Parcial (PTP) que ja s'ha començat a elaborar.

L'objectiu final d'aquest PTP de la Serra de Tramuntana és ordenar un model territorial que defineixi les infraestructures i els equipaments del territori procurant el desenvolupament social i econòmic dels seus habitants. En definitiva un model de desenvolupament sostenible que garanteixi la conservació dels recursos naturals, la potenciació i valorització del patrimoni cultural i la qualitat de vida.

El nostre grup dona suport als objectius i criteris d'aquest Pla enfront de la figura del Parc, ja que consideram que amb aquest instrument tindrem garantida la conservació i gestió del patrimoni natural i històric, completada amb el desenvolupament econòmic i social que necessita la Serra de Tramuntana. □

Turisme, desenvolupament econòmic i territori

Ecologistes a la força

— Un procés irreversible —

Francesc Palmer

El vint-i-set de febrer de 1992 el president Cañellas afirmà en una de les seves habituals rodes de premsa posteriors als consells de govern que "ha arribat l'hora de frenar el creixement econòmic de les Balears, perquè si volem preservar el medi ambient i rebre un turisme de major qualitat, no queda més remei". Unes setmanes després, el mateix Gabriel Cañellas es va dirigir a la patronal de la Construcció per convidar els empresaris a diversificar les seves inversions: "Mai més no tornarem a tenir el ritme de creixement del passat".

Ja llavors, doncs, el Govern Balear -el mateix govern que ha dirigit la política autonòmica durant la dècada expansionista dels vuitanta- era conscient que les coses necessitaven canviar. Un destacat membre d'aquell Govern, Jaume Cladera, ho va dir ben clar el 5 de març d'aquell any olímpic davant el Parlament Balear: "El model urbanístic de les Balears que s'ha aplicat fins avui ha fracassat". Vivim d'acord un model econòmic que forma part del passat, però que encara s'utilitza en el present. El conseller de Turisme pretenia per aquells dies explicar la filosofia d'un pla d'ordenació de l'oferta turística (POOT) que va suposar, en la pràctica, una de les més greus dissensions dins del mateix govern i, sobretot, entre els sectors econòmics predominants. De fet, els representants del sector turístic es retiraren de la taula negociadora del pla per creure que el go-

vern practicava una política dilatòria que només satisfia els interessos dels constructors.

Durant anys, des del començament del turisme de masses, allà pel 1959, quan començà l'obertura econòmica exterior del règim franquista, el model quasi no s'ha modificat. Per a les Balears, aquest fet suposà un procés d'accelerament econòmic basat en el turisme. Un model que ha arribat al final del seu cicle històric, coincidint amb un canvi substancial de la demanda turística. En trenta anys la realitat europea ha variat els gustos dels ciutadans i si bé ha consolidat el turisme com una conquesta social i, sobretot, com un desig irrenunciable, el turisme es mostra cada vegada més exigent de bons servicis i d'un medi ambient protegit.

Vivim, des de ja fa molts d'anys, en una societat de serveis. Avui, les dues terceres parts de la nostra població activa fa feina al sector terciari, mentre que la resta es reparteix entre la construcció, la petita indústria i l'agricultura. I és, per tant, sobre aquesta activitat comercial on s'haurà de sostenir inevitablement el nou model econòmic que -harmònicament o conflictivament- s'obrirà pas en un futur immediat. El turisme ha donat a les illes una prosperitat innegable que va més enllà dels tòpics triomfalistes que reiteren els defensors del model actual i que encara són molts.

El manteniment però d'un model de creixement sense límits i per sobre de les seves possibilitats, ha provocat forts desequilibris terri-

torials, urbanístics, medioambientals i socials. Tot junt ha causat un nou desequilibri d'arrels econòmiques, una falla interna que afecta directament l'estructura dels sistemes. En termes turístics hem de parlar d'una baixada de la qualitat del turisme que ens visita i que suposa disminuir el nivell d'ingressos mentre que el cost dels serveis ha augmentat.

Els hotelers s'han convertit en ecologistes forçats pels tours operadors que reclamen cada vegada més qualitat i naturalesa a canvi d'un turista amb millor poder adquisitiu. No n'hi ha prou amb sol i platges. La societat mallorquina (i balear) urgeix els polítics a avançar cap a un desenvolupament sostenible del territori que posi fi a un model que si bé en el passat pogué ser econòmicament satisfactori fou també absolutament depredador de l'entorn natural i, conseqüentment, ha esdevingut un perill per al futur. I el futur demana qualitat.

En els darrers anys el pensament i la consciència mediambiental del Govern Balear i, per extensió del pensament conservador de les Illes, ha evolucionat. Si més no, ha passat d'"ignorar" els avanços aconseguits per la Llei d'Espais Naturals (LEN) a plantejar unes hipòtesis de Directrius Territorials que aposten per un "desenvolupament sostenible".

Els afanys proteccionistes del PP no deixen de ser, ara per ara, més teòrics que pràctics, però només aquest canvi d'actitud convida a ser una mica més optimista. La qüestió decisiva és que la major part de la societat illenca es mostra avui decidida-

COLMADO BAR

ESTANCO

C/ del Mar, 12 - ESTELLENCES

Plaça Constitució, 4 Telf: 618576
07192 (Mallorca)

CERÀMIQUES

ESTELLENCES

CAFETERIA

ESTELLENCES

Tapas Variadas y Bocadillos

Estellencs (Mallorca)

Telf: 618516

TRIBUNA D'OPINIÓ

ment partidària d'ordenar els usos territorials per protegir el paisatge i posar punt i final a la urbanització indiscriminada de la costa o de les zones de l'interior que fins ara s'havien mantingut al marge del desenvolupisme. Dissortadament, però, molts dels problemes ocasionats pel desenvolupisme de tres dècades ja no tenen solució.

El que sí es pot fer avui és introduir elements d'equilibri que impedeixin consumir més territori del que sigui estrictament necessari. Cal definir en aquest sentit d'una vegada per totes quins són els límits reals de creixement per no provocar un desenvolupament que ens posi en risc de fallida. Sense definició dels límits el que es provoca és una "pressió" per poder anar sempre una mica més enfora, transgredir cada vegada un poc més un delicat equilibri.

Avui mateix és ja prou significatiu que si s'agafa la suma de tots els planejaments urbanístics que hi ha a Mallorca, la seva capacitat de població resultant podria incrementar-se en un milió més d'habitants dels que ja hi ha. I això suposaria, ja no "més que duplicar l'actual població" sinó l'esgotament dels recursos bàsics necessaris per abastir-la. Per això, les Directrius d'Ordenació Territorial (DOT) són l'instrument legal imprescindible que han d'afavorir un ordenament de l'espai i la utilització dels seus recursos.

El 1987 es va aprovar la Llei d'ordenació territorial que obligava el Govern del president Cañellas a redactar-les en vuit mesos. El Govern, però, sempre es va mostrar reticent -i en els temps del conseller Jeroni Saíz d'una manera molt especial. Després de nou anys (!) d'incompliment de la Llei i com a passa prèvia, el Govern actual ha fet públiques unes Hipòtesis territorials que ens parlen de "desenvolupament sostenible"; és a dir, aquella capacitat de creixement que el territori i els seus recursos (aigua, energia, etc.) puguin admetre i sostenir sense un malbaratament

que dugui al seu esgotament o a perdre qualitat de vida.

Aquestes "Hipòtesis" foren presentades a principis de l'any passat per l'expresident Cristòfol Soler i les ha heretat l'avui president Jaume Matas. De moment, i davant la seva escassa concreció, les postures es mouen entre l'esperança i l'escepticisme.

Prenguem l'exemple del Pla Territorial que ha de cuidar la conservació de la Serra de Tramuntana presentat dia 9 de novembre de 1996 als batles de la comarca per l'actual conseller de Medi Ambient Bartomeu Reus. En aquest pla es contempla la classificació de zones de màxima reserva i d'accés públic restringit; zones d'oci (?) per canalitzar les activitats excursionistes; es pretén controlar l'explotació dels recursos hídrics i dels boscs; conservar les canalitzacions tradicionals d'aigua; fermar a normes estètiques i a materials tradicionals les construccions en els cascs urbans dels pobles, etc... De moment (no podia ser d'altre manera tractan-se d'hipòtesis) no són més que un conjunt d'ambigüitats i inconcrecions que no han satisfet els màxims represen-

tants municipals que, com és lògic, miren més pels interessos concrets dels seus municipis que per l'imperatiu general que demana tota l'Illa i que ha de satisfer el Govern Autònom.

Queden pendents de concretar qüestions essencials i delicades, com són les de donar opcions econòmiques a les "possessions" per desenvolupar activitats rentables que assegurin el seu manteniment físic; donar sortides laborals als professionals de la construcció que veuen paralizades les seves expectatives; o regular l'actual venda massiva de propietats a estrangers -sobretot alemanys- que pressionen a "cop de talonari" i dificulten, amb el consegüent encarament del sòl, l'adquisició de vivendes pels joves del poble o el tancament i denegació de pas pel camins que creuen per les seves finques.

La pressió urbanística i financera en sòl rústic fa urgent un pla d'ordenació territorial per a la Serra (per a l'illa i per a les Balears) que tenguí present que l'única possibilitat de creixement és, en definitiva, la qualitat i el respecte: la qualitat de vida i el respecte per la naturalesa i per les regles que la regeixen. □

FORN I PASTISSERIA

CAN VIDAL

Telf: 616574
PUIGPUNYENT

Restaurante

Coll des Pi

Telf: 618503
ESTELLENCES

“*IDEES és l’alternativa al PP que reclamava la gent d’Estellencs*”

Entrevista a Mariona Ràfols, regidora de l’Ajuntament

Per Francesc Palmer

A l’igual que Sant Pau que va caure del cavall camí de Damasc, aquesta al.lota va caure d’un marge a Estellencs camí de l’Àfrica. Aquella nit d’estiu salvà la vida i un any més tard, amb les cervicals ja reparades, feia les maletes per arriscar-la dos anys a Moçambic, un a Camerun i dos més a les illes de Cap Verd. D’aquella experiència humana i professional, en va tornar l’any 89 reblanida per dedins i blindada per defora.

Mariona Ràfols i Vives (Barcelona, 1952) és una dona mala de doblegar. Segura de si mateixa, és mostra intransigent i severa amb tot el que creu injust, postís i oportunista. Té la pell morena, les faccions sòlides, accentuades per uns cabells curts, obscurs i brillants que, potser per la llum o per algun fenomen físic d’iridiscència interior, adquireixen durant l’entrevista un to rogenic d’acord amb la seva ideologia política. Aquesta progressista fins el moll de l’os, becada per l’Escola Nacional de Salut Pública de França, fundà junt amb altra gent l’“Associació de Veïns d’Estellencs” i ha exercit durant dos anys com a sindicalista de Comissions Obreres en defensa de la Sanitat Pública. A les darreres Eleccions es presentà com a candidata a batlessa per INDEPENDENTS D’ESTELLENCES (IDEES).

Mentre respon a les preguntes dibuixa en un paper figures d’angles rectes que repassa una i altra vegada en clara demostració que creu fermament amb allò que diu. Afirmar i jo la crec- que no està en política per protagonisme personal. El que passa és que aquesta filla d’un petit empresari d’arts gràfiques i d’una mestressa de casa, pertany a una generació de jo-

ves marcats per la transició a la democràcia i pel compromís social.

Tenia 25 anys quan arribà a Estellencs l’any 79 com a metgessa interina. Avui en dia passa consulta en el Centre de Salut d’Inca. Per si qualcú ho necessita, a més d’esser metgessa d’atenció primària és diplomada en psiquiatria... Sempre és bo saber-ho.

- Política i sindicalista... Cap dels dos són uns ciutadans molt ben valorats. Hi està d’acord?

- Estic d’acord que no són ben valorats. No estic d’acord en el fet que no se’ls valori bé... Per tot arreu passa que per les actuacions i els abusos d’uns pocs paguen tots. I no ho dic per jo -que no me consider un polític i ja he abandonat l’activitat sindical- però correm un risc important si menyspreem la seva feina: sense ells no hi ha democràcia.

- Què és IDEES?

- IDEES és una agrupació política sorgida d’un grup de gent que pensava que era saludable que hi hagués una expressió plural en un poble que durant molts d’anys havia estat governat per un equip monocolor que no representava a tots...

- Em referia a la seva “ideologia”...

- Home... el plantejament ideològic de la formació ve definit per un ampli ventall de gent amb opcions polítiques molt distintes: des de gent que vota Els Verds o el PSM, fins a gent del PSOE, IU o, fins i tot, propera a Unió Mallorquina... IDEES és el resultat del pluralisme que demanava la gent progressista d’Estellencs enfront del immobilisme que representava l’anterior consistori del PP...

- M’agradaria saber la seva versió sobre aquella hipotètica candidatura única que finalment no va prosperar.

- No va prosperar per la nostra disconformitat d’anar sota les sigles PP... El Partit Popular a les Balears té unes actuacions i unes característiques molt concretes que no podíem compartir. No era, tal com s’ha dit, una qüestió personal amb algunes persones, sinó el fet que aquestes persones eren del PP i per tant, mediatitzaven la nostra incorporació a la mateixa candidatura... A part d’això, noltros pensàvem que l’existència de distintes opcions era molt saludable; això promou el debat i la tolerància, la democràcia en definitiva.

- Quina valoració en fa dels resultats electorals obtinguts per IDEES?

- Majoritàriament els 93 vots que va aconseguir IDEES eren de la gent que està i viu en el poble. Amb les poques possibilitats econòmiques i materials amb què contàrem per fer campanya, el nostre missatge només va arribar a la gent d’aquí i que vivia directament els problemes d’aquí. Així i tot, cal recordar que per només dos vots no aconseguírem un tercer regidor.

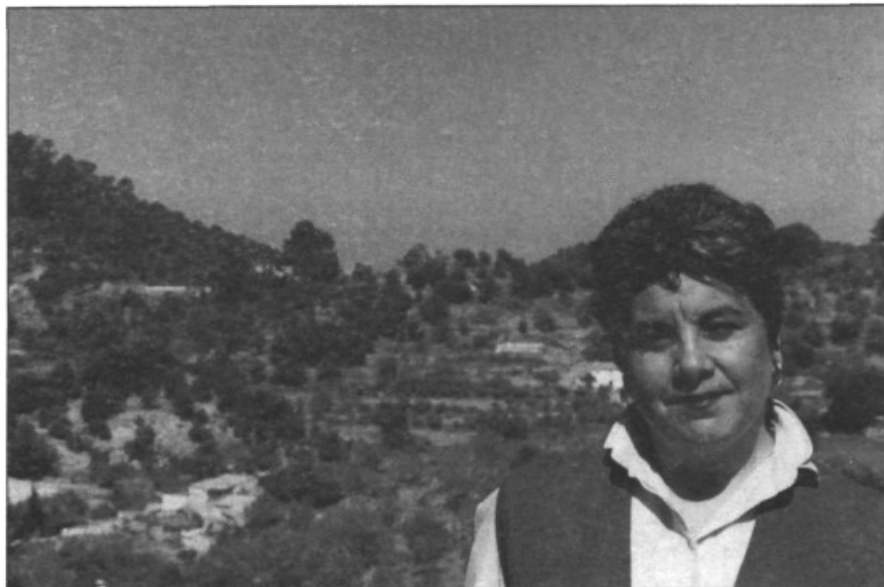
- Vostè ha estat una de les persones públicament més crítiques amb l’anterior Consistori, fins el punt que algú ha dit que la seva candidatura era contra una família en concret.

- Això no té ni cap ni peus!... No sé qui pot dir això... Ja està clar que en els pobles petits tot es viu molt a flor de pell i així és fàcil confondre les crítiques polítiques amb atacs personals... Però bé, ni m’ha passat mai pel cap ni la meua ètica em permetria mai d’actuar així.

- No pareix que hi hagi moltes diferències amb l’actual govern municipal?

- És cert que hi ha una idea global i genèrica compartida: trobar solucions econòmiques pel desenvolupament del poble, conservar el nostre patrimoni

LA GENT I EL POBLE

paisagístic i cultural... Tot això hi és. A partir d'aquí, el que ens diferencia sobretot és que noltros no tenim un partit que ens limiti les nostres actuacions... El PP Balear té molts d'interessos creats i això és una llosa que pesa damunt de qualsevol grup municipal del PP -en aquest poble o a qualsevol altre. Això tots ho sabem. I és aquesta situació la que obliga moltes vegades als actuals regidors del PP a Estellencs a "tancar els ulls" per tal de no enfrontar-se amb els problemes heretats. Després hi ha múltiples diferències sobretot en la forma d'actuar, amb la manca de planificació i excés d'improvisació...

- El tema del Varador és la qüestió més calenta?

- Més "calenta" que aquesta és la qüestió de la comptabilitat municipal que fins ara no ha tancat mai cap pressupost municipal... i aquest fet, administrativament molt greu, condiciona qualsevol actuació futura... Pel que fa al tema del Varador IDEES ja ha dit tot el que havia de dir fins el moment. Hem participat a fons en la Comissió Informativa sobre el Varador, però és l'equip de govern qui ha de donar respostes... No podem fer res més si es neguen a ser valents i no "prenen el toro per les banyes". Han deixat passar un altre hivern i d'aquí dos mesos en tornarem a parlar quan es repeteixin els problemes... Ja diran coses!

- Quin tipus d'oposició fa IDEES?

- Crec que estam fent una important feina de control i d'estímul al govern municipal... Només la nostra presència obliga a l'equip de govern a preparar amb cura totes les seves accions. En els temes més importants i fonamentals estam col·laborant al màxim...

- I el Govern municipal ho veu així?

- Jo crec que en el fons ho agraeixen...

- I la gent?

- Aquí convendria que tots féssim una autocrítica.. Noltros insistim molt en la participació, però és molt significatiu que a les sessions plenàries de l'Ajuntament no hi ve quasi ningú. Després la gent parla i opina sense tenir coneixement directe del que s'està fent pel que un o l'altre els ha dit a Plaça o al café... i aquestes són, moltes vegades, opinions interessades i partidistes que no coincideixen amb la realitat.

- Alguns recriminen a l'equip de govern d'anar a remolc del que vostès manen...

- Aquest és un bon exemple del que acab de dir... La gent que diu això demostra no saber què passa en els plenaris... També potser que els que diuen això siguin els mateixos que recriminen al batlle no fer una política més dura contra IDEES, més "de dretes", menys dialogant... Però això ja és un problema de tensions internes dins del PP que hauran de resoldre ells mateixos... i que ja se veurà com la solucionen en la llista que presentin a les pròximes eleccions!

- Com li agradaria que fos urbanísticament l'Estellencs del futur?

- No es tracta de com m'agradaria a mi que fos... Del que es tracta és d'obrir un debat sobre quin futur volem per a Estellencs i que entre tots puguem decidir-ho... Ara mateix, amb les Normes Subsidiàries hi ha la possibilitat... Noltros pensam que la declaració de la Serra de Tramuntana com a Parc Natural seria un benefici per Estellencs...

- No tothom ho té tan clar... Això requereix d'un model econòmic clar i factible que, entre altres coses, doni llocs de feina...

- La declaració de Parc Natural ja suposa un model econòmic que es diu de *desenvolupament sostenible*... Però és més, no hi ha cap altra possibilitat de progrés econòmic que no passi per la conservació del nostre patrimoni natural i cultural... Cap!. De què pot viure sinó en el futur la gent d'aquest poble? Quin altre atractiu tenim els pobles de la Serra sinó el paisatge per atreure activitats econòmiques?... Aquí no podem crear indústries com a Inca o fer hotels i restaurants com a Calvià. I per una altra banda, quina alternativa presenten els que s'oposen al Parc Natural?... Pens que ni ells mateixos ho saben!

- Parlem de les pròximes Eleccions. A Estellencs no es fan enquestes, però aquí pareix molt arriscat aventurar que el PP perdi la batlia...

- A Estellencs, com a tota Mallorca, la base sociològica és molt conservadora. Això és així. Però també tenim l'exemple de Banyalbufar!...

- Es tornaran a presentar a les Eleccions del 99?

- Jo crec que sí. Hi ha molta de gent que no vol que es perdi aquesta pluralitat d'opcions i d'opinions... Són molt pocs a qui agradaria tornar enrera i governar sense oposició!

- Imagini que les guanya. Quina seria la seva primera decisió com a la primera batlessa en la història d'Estellencs?

- En primer lloc no les guanyaria jo sinó IDEES; i en segons lloc, no sé qui serà el nostre cap de llista a les properes Eleccions... □

- ESTELLENCES, 8 de Febrer de 1997.

Els llinatges estellenquins **Els “Moragues”**

per Joan Jover Palmer

Derivat de “moro”, aquest llinatge és d'origen aragonès i el seu escut d'armes és una morera.

Sabem pels documents que el primer Moragues que s'establí a l'Illa fou Guillem Moragues, aragonès, que va venir a Mallorca després de la Conquesta a lluitar contra els darrers reductes de resistència àrab que s'havien refugiat a les muntanyes de Felanitx i Artà.

Altres importants Moragues de la història de Mallorca varen ser els següents:

Pedro Moragues d'Algaida, el 1285, que prestà jurament al Rei com a diputat. Guillem Moragues, ric propietari i senyor de Biniforany, que prestà jurament per Bunyola. Guillem Moragues de Valldemossa, que el 1313 servia als reis de Mallorca amb una galera pròpia. Bartomeu Moragues, que el 1408 fou un dels que posa l'Illa en estat de defensa contra els turcs. Arnau Moragues, jurat l'any 1322 i Nicolau Moragues, l'any 1593. Palou Moragues, fill de n'Andreu Moragues, natural de Valldemossa, que el 1435 fou jurat i fundador de la casa Moragues a Alcúdia, on s'hospedà el rei Carles V el 1535 i que li concedí distints privilegis. El Capità Moragues defensà Pollensa el 1550 contra els pirates sarraïns que hi desembarcaren. Pere Andreu Moragues, que fou jesuïta i escriptor, i que morí el 3 de gener de 1631. Antoni Moragues i Vallès, que va obtenir privilegis reials el 1668. Antoni Moragues i Custumer, que fou nomenat cavaller el dia 9 de juliol de 1720 i regidor de l'Ajuntament de Ciutat per la classe noble, i que va morir el 14 de gener de 1750. Jaume Moragues i Villalonga, fill de l'anterior, que va ésser doctor en dret i

medicina i que va morir el 4 de maig de 1781, del qual s'ha escrit i publicat la seva vida. Antoni Moragues i Mata, capità de l'exercit i el seu fill Ignasi Moragues i Comellas, també capità.

A Artà i Petra resten branques d'aquesta família.

Els “Moragues” d'Estellencs

Hem de tornar a referir-nos una vegada més als inicis, a l'establiment de la vall d'Estellencs.

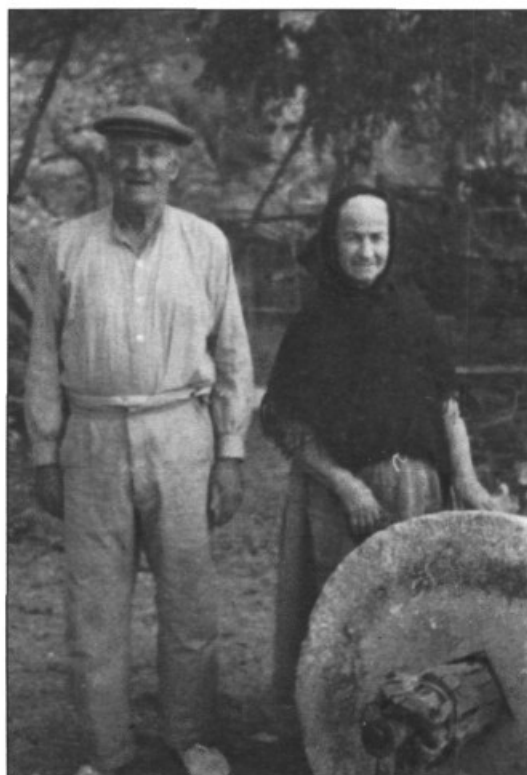
El 17 de juliol de 1234, el bisbe de Barcelona Berenguer de Palou, cedí la vall d'Estellencs en favor del seu gentil-home Berenguer de Mogoda amb l'obligació de residir-hi ell i una altra persona, cadascú amb el seu cavall. Quan allà per l'any 1450 Ber-

nat de Mogoda tornà a la Península, passaren a ocupar les Cavalleries les nobles famílies Mora i Serralta, ambdues de Ciutat.

Per l'enllaç matrimonial entre el magnífic Jordi Fortuny amb Magdalena Mora vídua de Copons, la família Fortuny va succeir la família Mora en la titularitat d'una de les Cavalleries. Per altra banda, a la noble família Serralta, propietària i representant de l'altra meitat de la vall, la va succeir la família Moragues de Valldemossa que passà a establir-s'hi. Consta així que Mateu Moragues de Valldemossa va comprar al noble Gaspar Serralta la seva propietat amb tots els drets corresponents, segons escriptura firmada a la Cúria de Pariatge el 4 de juliol de 1594. Des d'aquesta data, queden idò els Fortuny i els Moragues com cavallers armats de la vall. Propietaris uns de “Son Fortuny” i els altres, els Moragues, de “Son Serralta”.

A partir del segle XIV (1350) començaren a desmembrarse distintes porcions de la Cavalleria de Son Serralta, segons consta en les inscripcions públiques. Per exemple: “Es Salt” el 1633; “Son Balaguer” —abans denominada “Son Perpiynà”— el 1592, 1631 i 1633; “Son Taverner” el 1592; “Es Fonollar”, “La Talaia”, etc. I més tard, “Ses Amitges” i “Es Collet”; algunes de les quals augmentaren d'extensió a costa d'altres o seguien subdividint-se. En el segle XIX, la propietat dels Moragues havia quedat reduïda a la possessió d'“Es Putxet”.

Antoni Moragas (amb aquest llinatge consta la inscripció de l'Altar Major de la nostra parròquia) senyor de la Cavalleria Serralta, va néixer al voltant de 1780. Havia complert, doncs, els 31 anys quan costejà l'altar major de la

CONTRA L'OBLIT

Parròquia d'Estellencs el 1811. El va succeir el seu fill, Gaspar Moragues, nascut aproximadament el 1810, natural de Valldemossa i casat després amb la senyora Joana Aina Grisó de Palma, filla de Joan Grisó (que el 1837 feia de secretari de l'Ajuntament d'Estellencs per esser-ho també de Puigpunyent. D'aquest matrimoni nasqué -entre altres- un fill, Antoni, que més tard seria el "Senyor Toni d'Es Putxet".

Antoni Moragues Grisó "d'Es Putxet", nascut el 1840, va esser el darrer propietari de la família de les restes de la Cavalleria de Son Serralta. Va contreure matrimoni amb la senyora Catalina Coll Vives de Banyalbufar. D'aquest matrimoni nasqueren set fills: Gaspar, Joana Aina, Francesc -que va morir de molt nin-, Antoni, Maria, Joan i Catalina (a partir d'on surten les distintes ramificacions actuals del "Moragues" que avui es poden trobar a Estellencs). El darrer "senyor d'Es Putxet", va morir a Estellencs a l'edat de 75 anys, al carrer de Sa Síquia, número 34, "Sa Posada", a les 18 hores del dia 18 de març de 1915 a conseqüència d'una angina de pit.

El primogènit dels seus fills, GASPÀ MORAGUES COLL, va rebre, segons costum, l'herència de les poques propietats que ja restaven: uns terrenys rústics de pinar, un hortet, una casa a la Vila i una caseta a la Cala. Es va casar amb na Francisca Fornés Bestard amb la que tengué tres fills: Catalina, Toni i Magdalena. Catalina casada amb Joan Coll Rosselló, tengué una única filla que morí als set anys. Magdalena va morir fadrina. Toni, casat amb na Catalina Palmer Tomás, tengué un fill: Gaspar. Aquest, Gaspar Moragues Palmer, "Putxeter", va contreure matrimoni amb Magdalena Calafell Pol, "Tixeta", que donà a llum tres fills: Toni, Catalina i Tomeu que conserven avui mateix el *malnom* de "Putxeters". Toni, es casat amb n'Antònia Pascual Fernández. Catalina, casada amb en Guillem Femenies Estelrich, "des Montimar", del poble de Sant Llorenç tenen un fill: Guillem. Tomeu Moragues Calafell és fadrí.

JOANA AINA MORAGUES COLL, es va casar amb Jaume Jaume

de Porreres, localitat on es traslladà a viure sense que tengués descendència.

TONI MORAGUES COLL, es va casar amb Isabel Palmer Bestard, "de Cas Teixidor", matrimoni del qual naixeren dos fills: Catalina i Antoni. En segones núpcies es va casar amb Margalida Serra Bestard d'Esporles, de la que va tenir el 1930 una filla: Francisca Moragues Serra. Aquesta es va casar amb Pedro Capó Pons del que va tenir un fill: Pedro Capó Moragues, que emigrà i avui viu al Perú. Toni Moragues Coll era propietari, i avui ho són els seus hereus, de "Sa Barrera den Marco" a Superna (Puigpunyent).

JOAN MORAGUES COLL, es va casar amb Maria Palmer Palmer, "na Maria des Torrent". Tengueren sis fills: Toni, Jaume, Joan, Catalina, Gaspar i Antònia, de malnom "de Cas Carnisser" perquè durant un temps tengueren una carnisseria al poble.

Antoni Moragues Palmer, el major dels germans, avui difunt, es casà amb n'Antònia Llodrà Salas del poble de Sant Llorenç. Tengueren dues filles: Maria Antònia i Margarita. Les dues, casades amb dos germans, Andreu i Gabriel Avellà Jaume, tenen tres i dos fills respectivament. La major: Tòfol, Andreu i Biel. La petita: Toni i Joan.

Jaume Moragues Palmer, avui difunt, es casà amb Rosalia Ximenis Torrandell de Ciutat, sense fills.

Joan Moragues Palmer és fadrí. Catalina Moragues Palmer es casà amb Francisco Palmer Vidal de "Sa

Tanca de Baix" amb un únic fill: Francisco.

Antònia Moragues Palmer es casà amb José Rosselló Bosch, viudo i empresari de transports de Ciutat, "de Ca S'Escat", sense descendència.

Finalment, Gaspar Moragues Palmer, el més jove dels germans "carnissers", es va casar amb Maria Lluisa Aguiló Bauzá. Tengueren dos fills: Juan José i Gaspar. El major, casat amb Amàlia Vidal Caldentey "des Millar de Baix", es pare de dos fills: Joan Lluís i Joan Lluç. L'altre germà, Gaspar Moragues Aguiló, és fadrí.

MARIA MORAGUES COLL es casà amb Gaspar Riera, "de Cas Gendre". Tengueren dos fills: Toni i Gaspar. El primer, avui difunt, fou sacerdot dels Sagrats Cors de Lluç. Gaspar, també difunt, es casà amb Marcel·la Ximenis Torrandell de Ciutat, també difunta. Gaspar, conegut de malnom com "en Lluna", fou un dels pintors paisagistes mallorquins de més renom durant les dècades dels seixanta i setanta.

CATALINA MORAGUES COLL que es va casar amb Francisco Palmer Palmer, tengué dos fills: Gaspar i Toni. Gaspar, avui difunt, es casà amb Catalina Jover Palmer. Toni, emigrà a Brasil on encara viu. □

Fotografia pàgina anterior:
Gaspar Moragues Coll i Francisca Fornés
Pàgina actual:
Joan Moragues Coll, Maria "des Torrent" i
la seva filla Antònia Moragues Palmer

PLAÇA, QUILÒMETRE ZERO

ELS PESCADORS D'OBLADES I LES ANTIGUES ESCOLES D'ESTIU D'ESTELLENC

Excursió a la Cala de Can Pruaga

Carles Díaz

És l'agost de 1940 i el mestre de s'escola d'Estellencs don Toni Gil, ha reunit aquest matí, com sempre, com cada any, a tots els al.lots des poble davant l'Església Parroquial. Estam a l'estiu i fa calor. Faran exactament el mateix que varen fer els seus pares i Don Toni farà el mateix que va fer Don Bartomeu Martorell, instruït i estimat capellà d'Estellencs.

Dos pics per setmana un grup de 30 o 40 al.lots, només nins, partien alegrament cap a la cala de Can Pruaga a banyar-se. No existien els vestits de bany, es banyaven nus o amb la roba que podien, *"es capellà anava amb noltros"*.

En Jaume de Can Pruaga, com tots els seus avantpassats, era un home recte, molt seriós i treballador. Diuen els vells que mai, ni la seva família ni ell, varen posar cap impediment al pas dels al.lots i tampoc als pescadors d'oblades que es dirigien a "Sa Clota" o al "Torrent de Sa Figuera".

Com feien ells, mos reunirem a Plaça de bell nou, en el quilòmetre zero, i ens dirigirem per l'antiga carretera des poble cap a Andratx. Sobrepassarem, just per davall, la pista de tennis de l'Hotel, la piqueta pública de "sa Font d'en Nicolau", antic abeurador de bístis i dels carruatges que es dirigien a Andratx o al Capdellà. Minuts més tard deixarem enrera a la dreta el Cementeri Municipal i a l'esquerra "Es Mayol", fins trobar-nos cinc minuts més tard amb els "Pedrolins", antiga cantera de grava i avui en dia depòsit de runes. Deixarem a l'esquerra l'antiga carretera d'Andratx i reprendrem la marxa tot dret, per una carretera, ara sense asfaltar, que ens conduirà fins a "Cas Xocolater".

Malgrat les aparences aquesta carretera és relativament nova. Fa tan sols uns cinquanta anys que els veïns d'aquesta zona (Xeremiers, Teixidors, d'es Pont...) es posaren d'acord per fer-la a fi que fos utilitzada pels carros carregats de garroves o d'olives, ja que l'antic camí s'estava quedant obsolet. El camí antic començava a la platja, anava cap a ponent per damunt dels "Bufadors", i just vorejant la costa es dirigia cap a "Cas Xeremier" i "Cas Xocolater".

Aquest camí és un preciós i estret viarany amb hermoses vistes, imponents penya-segats i amb un intens contrast de colors. Avui és quasi impracticable, però a ben segur conegut per la Guàrdia Civil que, ja en aquell temps, el vigilaven prohibint-hi qualsevol barrera fixa, doncs era ruta dels servei de Costes i de Vigilància (Mateu "S'Aranyó").

Tornant al camí més nou, i un cop deixats enrera "Es Pedrolins", seguirem avançant uns cinc minuts més fins arribar prop de "Can Pere Tem". A l'esquerra i just vora el camí,

ens trobem amb una bella finca que, segons diuen les llegendes, està tancada pels quatre costats amb una antiga paret de pedra seca... Una antiga leproseria, diuen els nostres vells. El cert, diuen altres, és que en els anys de "la Gran Pesta" la gent fugia de Palma i arribava desesperada al poble, demanant refugi, fugint de la "mort negra" i els enviaven, o els tancaven, en aquesta finca. Cada dia un home enviat per la Parròquia els deixava un poc de menjar, en un lloc establert. Van anar passant els mesos fins que, finalment, ningú no venia a recollir les escudelles... "Després varen ser incinerats i enterrats en aquell lloc". Seguim envant.

Després d'uns quinze minuts ens trobam a la dreta el camí que ens conduirà a "Cas Xeremier" i que enllaça amb el descrit anteriorment. A uns tres-cents metres i en una volta a l'esquerra ens trobam amb les cases de "Can Vell", en estat totalment ruïnós i, a uns cinc minuts més, trobam a la dreta l'antiga i hermosa casa de

PLAÇA, QUILÒMETRE ZERO

“Cas Xocolater”. Aquí s’acaba el camí.

“Cas Xocolater”, edificada per Miquel Taverner l’any 1592, va esser una finca molt important arribant els seus dominis fins molt a prop del poble (Joan Jover). Els seus olivars produïen entre setanta i noranta “truiades” d’oli. Crida molt l’atenció la seva tafona amb la premsa manual i, sobretot, la conducció d’aigua que a través d’un sistema de dipòsits comunicants, travessa el camí d’entrada a la propietat i que antigament alimentava la tafona. També és impressionant el seu gran forn, localitzat darrere de la casa, que ens recorda l’antic esplendor de la finca.

A partir d’aquí prenem el camí a l’esquerra de la casa, just enfront de la mateixa, direcció Galatzó. És el camí que unia “Cas Xocolater” amb l’antiga carretera d’Andratx, però desgraciadament, el pas s’ha tornat impracticable donat que la vegetació ens barra el camí i no ens queda més remei que retrocedir fins una cinquantena de passes abans de les runes de “Can Vell”. Just en aquest punt, a la dreta, hi ha unes petites barreres de fusta que donen accés a la finca de “Ca Na Marieta”. Aquesta és una finca model, propietat d’en Bernat “des Pont”, deliciosament cuidada. Amb previ permís del propietari podem travessar-la ascendent per un clar viarany que surt des d’aquí. Travessam el bosc i, després d’uns deu o quinze minuts, enllaçem amb l’antiga carretera

que ens conduirà fins a “Can Pruaga” deixant darrera el camí de “Cas Xocolater”.

— “Bon dia l’amo!... Podem passar?”...

Don Bernat és un home dels antics, un home de paraula, no hi ha cap problema per passar. Un cop al camí de “Can Pruaga” prendrem direcció a ponent i, en uns quinze minuts de marxa ens trobarem amb una cruïlla cap a l’esquerra; és l’antiga carretera d’Andratx que inicia el seu ascens cap el Túnel, perdent-se més aumunt sota el pes de l’actual carretera. Nosaltres prendrem el camí de nou cap a Ponent i, després d’uns deu minuts de caminar, arribam fins a les cases de “Can Pruaga”, cases que no tenen cap interès arquitectònic, i que se’ns apareixen a la dreta del camí i al

seu dessota. A uns tres-cents metres d’aquest lloc arribam fins a unes enormes barreres d’acer que assenyalen la davallada cap a la “Cala de Can Pruaga”. Un cop superades aquestes barreres i “amb el permís del propietari” iniciarem els descens cap a la Cala.

“La Cala de Can Pruaga és màgica” deia el metge Tous que cada estiu anava en aquest indret a nedar o a pescar.

Antic refugi dels pescadors andritxols i lloc estimat pels homes de terra i de mar del poble d’Estellencs, ja que per tothom és sabut que la costa disponible per pescar és ben poca dins el municipi, perquè quasi tota és escarpada i castigada per la mar. Però “Cala Pruaga” és una pesquera rica i tradicional, amb una formidable vida marina. Hi ha inclús unes fonts d’aigo dolça que sorgeixen al bell mig de la cala i de la mar.

Diu en Gaspar “Capa” que amb “un bon mestralet” que aixequi ones curtes que “enganin ses oblades” i no molestin els pescadors, un poc de pa i “pasteta”, fil de “cordellí” i un “ham”, és tot el que es necessita per a treure un quilo o dos d’oblades per a les sopes.

En aquells temps antics, les famílies pobres des poble (i totes ho eren) el que més es desitjava era poder viure cada dia... “i un dia més”, amb aquell “ranxo” d’oblades o sards que el pare havia pescat i que la mare cuinava després amb els prebes collits a l’hort. □

"La fulla d'afaitar"

Relat de na Joana Maria Vidal

Tothom era al cementiri. Feia calor. Un sol ardent havia mustiat les flors i l'herba de la vorera dels caminals.

Era un dia d'agost sufocant i xofogós. Hi havia dos moixos ajaguts a l'ombra d'un xiprer que no sabia un, si estaven morts, adormits o sofregits.

De tant en tant alguna sargantana s'arriscava passar d'una part a l'altra del camí empedrat, qualcuna altra travessava embadalida i es paralitzava al mig.

No hi havia misteri en el silenci que envoltava les tombes i els nínxols, desprotegits d'ombra. Era migdia. Els secrets de tota una ciutat morta no es pressentia ni s'encerava endevinar.

Tampoc hi havia hagut cap pressentiment aquell matí. Si algú hagués fet una predicció, de cap manera hauria imaginat el que va succeir. Tal vegada tot estava predestinat. L'obscur i imcomprensible esdevenir, ningú el podia entendre.

El fet havia produït gran rebombori, a part de l'astorament dels primers moments. Però era així. No calien arguments, preguntes ni endevinatòries. Sols es sentia el murmureig inevitable que tot just esqueixava les callades petjades d'una gent amb les espatlles vinclades per l'escalfor del maleïdor sol i l'esglai del succés.

Era matinada quan el nin, amb uns senzills calçons i descalç, arribà a la porta de la casa veïna. No digué quasi res. Era petit i el seu idioma era l'anglès, sols pogueren entendre "Pare... pare".

Fou molt estrany veure el nin en aquella hora i sense calçat. La mare era a Londres... i el pare?

La fulla d'afaitar era nova i amb una gran rapidesa tallà la vena del coll. Tot va passar ràpid. La sang brollà amb força i abundantment. Ben aviat els ulls perderen la imatge pròpia reflectida al mirall. Tot tornà de color vermell i mentre el seu cos perdia calor, la sang calenta anava

apropiant-se d'aquell bany blanc daurat. La mirada vidriosa, cega, havia perdut els darrers llampecs de llum. La vida s'esborrava amb rapidesa, ja no hauria més somnis romputs per l'agonia lenta i desesperant, perduda tota esperança. L'horror d'aquells moments havia finalitzat. El batec del cor ja no es sentia. No obstant això, el brollar de la sang violava el silenci que ara governava la casa.

Tots anaven passant envoltant el bagul amb un interrogant en la mirada. Aviat l'haurien enterrat. La calor era implacable amb un cos mort, i el secret de la seva vida aniria amb ell a la fossa.

Ja no hi quedava ningú al cementiri. Els moixos a penes havien canviat de postura, al manco ells no sabien de la tragèdia. A la nit, quan la foscor refresqués l'aire, s'aixecarien i cercarien menjar i companyia. Després, un altre dia. I demà passat... qui sap? □

BAR - RESTAURANT
MONTIMAR
 CUINA MALLORQUINA
ESTELLENCES - Mallorca
Tel.: 618576

Restaurant
SON LLARG

Plaça Constitució, nº 6
 Telèfon 61 85 64

07192 Estellencs - Mallorca

AJUNTAMENT D'ESTELLENCES

Oficines municipals

Carrer de Sa Síquia, 4 13r.

TEL. 618521

FAX. 618670

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres

de 9.00 a 14.00 h.

Dissabtes

de 11.00 a 12.00 h.

HORARI DEL BATLE

Dimarts i divendres

de 11.00 a 14.00 h.

prèvia cita

HORARI DE LA SECRETÀRIA MUNICIPAL

Dilluns alterns

Dimarts i divendres

de 12.00 a 14.00 h.

HORARI DE L'ARQUITECTE MUNICIPAL

De 9.00 h. a 11.00 h.

els següents dies:

4 i 8 d'abril

2, 16 i 30 de maig

13 i 27 de juny

11 i 25 de juliol

HORARI DE L'ASSISTENTA SOCIAL

Tots els dimecres

de 9.00 a 14 h.

RECOLLIDA DE FEMS

Els dilluns, dimecres i divendres a la nit.

Pregam que utilitzeu els contenidors.

Emprau sempre bosses tancades.

Traieu preferentment els fems el mateix dia que s'ha de recollir.

En bé de tots i de la natura

utilitzeu els contenidors

de vidre, paper i cartó

per depositar aquests materials.

RECOLLIDA DE FERRALLA

El primer i tercer dijous de cada mes que la setmana sigui completa.

Es pot deixar des del dia abans al costat dels contenidors de fems del torrent.

PLA MIRALL

PROGRAMA DE RECUPERACIÓ I MILLORA DE FAÇANES

Es posa en coneixement que ha quedat obert el termini per sol·licitar subvencions per a la recuperació i millora de façanes corresponent al

Pla Mirall, segons decret de CAIB 184/1996 de l'11 d'octubre

(BOCAIB núm. 132/96).

Per a qualsevol consulta sobre aquest tema, les persones interessades es poden posar en contacte amb la regidora d'urbanisme.

S'OLIVAR

Juan Carrero

La filosofia de la nostra acció

Davant d'un panorama desolador, davant la desinformació sistemàtica que fa unes setmanes donava per resolt el problema dels refugiats al Zaire i permanentment oblida les gravíssimes i massives violacions dels drets humans a Burundi i Rwanda; davant la desmobilització ciutadana; davant l'evidència que som pocs els que estam disposats o tenim la possibilitat de dedicar plenament totes les nostres energies a intentar forçar decisions polítiques que sembla que no arriben mai; davant la consciència de la nostra petitesa enfront de l'enorme magnitud del problema; davant tot això, i malgrat tot, hem cregut que estam moralment obligats a alçar la nostra petita veu perquè tots som responsables davant noltros mateixos i davant els altres de les nostres accions i omissions i no de les dels altres.

Les reiterades denúncies de Gandhi, Einstein i Luther King sobre la passivitat i el silenci dels bons, més enllà de la maldat dels dolents, no deixen d'interpel·larnos. El nostre dejuni pretén resultats tangibles, però és sobretot solidaritat i empatia amb les poblacions civils indefenses d'aquestes regions africanes. És també denúncia de complicitats i desinformació, actives i passives, aquí a Europa i als EUA. És un gest de dignitat, coherència personal i resistència no violenta davant tota injustícia.

Cadascun de noltros és molt poca cosa, les nostres veus no arriben a àmbits gaire amplis, però podem unir-les a altres que sí que són poderoses i s'alcen amb una gran autoritat moral. Molts de noltros ja hem començat la que serà l'acció que donarà el relleu al nostre dejuni: enviar missatges als consolat i ambaixades dels EUA, en un to d'estricta respecte no violent, demanant pau per a la regió dels Grans Llacs africans. Tant de bo que puguem contemplar-la molt aviat i per sempre! □

TIRA A TIRA

Andreu Bonet

Una mica més d'amor propi

HOME X: Escolta ninet, aquesta llengua que ton pare i ta mare t'han mostrat amb tant d'amor no tindràs l'oportunitat d'aprendre a escriure-la, i escolta bé perquè no en parlarem pus.

—INTERLOCUTOR: És mal d'entendre, eh? No t'ho expliques, ni tan sols t'hi fixes, però això és així fill meu, potser més endavant ho entendràs si t'ho deixen fer.

—HOME Z: Escolta ninet, te'n recordes d'allò que et varen dir? Idò, ja no val, ara sí que en tens l'oportunitat.

—INTERLOCUTOR: És mal d'entendre eh? Aquella llengua que ton pare i ta mare et mostraren de petit i que has continuat parlant sempre, ara et donen l'oportunitat d'aprendre-la a escriure... Què haurà passat res de nou?

—NINET, FET HOMENET: Ara em toca a mi parlar. Això no és una oportunitat, és una imposició!. ¿Per què he d'aprendre a escriure i parlar millor una altra llengua si som espanyol i la llengua d'Espanya és el castellà? I, en tot cas, si la volgués aprendre a escriure i parlar millor, hauria de ser el mallorquí i no el català!

—ARTICULISTA: Si alguna persona se sent identificada amb aquest pensament m'agradaria que, de bon cor, fes aquesta reflexió:

- Si de veritat un se sent espanyol, ha d'estimar Espanya amb totes les conseqüències.

- Si les Balears formen part d'Espanya, se les ha d'estimar amb totes les conseqüències.

- Si les Balears tenen una cultura i una llengua que les diferencia de la resta d'altres comunitats, però així i tot forma part d'Espanya, estimau-les amb totes les conseqüències.

Pel que fa al tema català-mallorquí, llegiu, per favor, aquesta mateixa columna en la revista del número anterior.

¡Una mica més d'amor propi, amics! □

BOTÀNIC

Carles Díaz

S'Ametller

El fruit de l'ametller s'utilitza com aliment i també com a beguda refrescant, essent el seu origen pròxim al proper orient. Allí s'utilitzava pels antics egipcis com a planta revitalitzadora i essencial. El suc dels seus fruits (ses ametlles) era triat pels metges fenicis com a beguda depurativa física i mental.

Per a preparar una "lletada de metles" es piquen les ametlles fins a aconseguir una pasta fina, la qual es dilueix amb suficient quantitat d'aigua. Després d'una mitja hora es passa la mescla per un escolador, afegint-hi finalment sucre a voluntat. A falta dels moderns hipotèrmics aquest preparat aconseguix baixar de forma efectiva les febres dèbils, sempre i quan s'utilitzi el mateix dia. A diferents pobles de l'illa feien una emulsió amb aigua (300 ml), sucre (150 gr), ametlles (400 gr) i canyella que era tractada com una conserva normal, essent possible la seva utilització durant tot l'any.

La infusió de 15 gr. per mig litre de les seves fulles fresques actuen com a purgant, pres en dues voltes, podent afegir sucre per endolcir la mescla. Les fulles fresques usades com a cataplasmes calmen els dolors de les contusions i les torcedures. Les flors d'ametller són vermífugues i purgants i es prenen en infusions al 2 per cent. Les ametlles amargues, malgrat contenen àcid prúsic, que és veri molt actiu en grans quantitats, eren utilitzades per alguns metges en petites dosis ben picades i aplicades en el front per tal de dissipar el mal de cap i fer agafar la son.

L'ametller i el seu cultiu viuen avui a Mallorca uns situació molt precària a causa de la forta competència comercial del producte americà. També s'ha abandonat la seva tradicional utilització com esplèndida fusta per a la fabricació d'exquisits mobles, donada la dificultat d'obtenir avui exemplars de gran tamany per causa de les plagues que pateixen. □

FOGONS

Cati Jover i Avellà

Greixonera de llet

En aquest número parlarem d'un plat dolç que es fa per Nadal i Pasqua. Es tracta de "sa greixonera de llet". Tenc per mi que tan sols es fa a Estellencs, per que per els altres pobles quan parlen de "sa greixonera" tothom pensa amb la de brossat, però tan sols per Pasqua i només a poques cases. La típica és "sa coca de llet" i ensaïmades o coques seques.

Mon pare em conta que, d'altres, la padrina "Garrigueta" els deia: "Què vendreu avui en sortir d'escola?" I ja ho crec que hi anaven, i ben de pressa!, perquè sabien que berenarien d'un tall de greixonera i això era tota una bulla. En aquell temps no hi havia altres llepolies i no era tothom que tenia forn per coure coques o pa.

Aquests són els ingredients: un litre de llet, vuit ous, vuit collarades soperes de sucre, quatre o cinc ensaïmades o coques seques i una pell de llimona.

Es mescla la llet, el sucre i la pell de llimona; s'esmicolen les ensaïmades a fi que es beguin bé la llet. Si afegeixen els ous batuts i es posa dins una greixonera untada de mantega al forn durant 45 o 50 minuts. □

EN JOC

Teo "s'oriundo"

No hi va haver sort

El passat mes de febrer, es va disputar a la localitat del Port d'Andratx, la fase de classificació del Campionat de Balears de Truc, i com cada any, les dues parelles representants de la nostra vila donaren una lliçó de com es juga aquest apassionant joc de cartes, mescla de sabiduria psicològica, càlcul de probabilitats, risc, picardia... i sort!

La parella formada per en Gaspar Bosch "Capa" i en Joan Estarellas "Krilin" no tingueren sort en l'emparellament, ja que una de les dues parelles amb què s'enfrontaren foren després una de les dues parelles finalistes.

En quant a la segona parella i campiona de la fase classificatòria preliminar a Estellencs, formada per en Miquel Domenge i en Mateu Vidal, quedaren primeres de fase en un disputat grup de quatre parelles. Quedant per davant de la potent parella de "Can Sali", i en semifinals, enfrontant-se en un mà a mà amb la parella del "Bar Última Parada", caigueren derrotats en un ajustat tres cartons a dos.

Enguany, s'ha de destacar l'absència de la parella campiona de la Vila d'Estellencs i finalista l'any passat en el Campionat de Balears formada per en Lluís Bosch "Capa" i n'Andreu Mateu.

Esperem que pel Campionat de l'any que ve, els representants estellenquins tinguem més sort que enguany. □

L'ELIPSI

Carme Dueñas i Tur

De què riuen les dones?

Vist des de la perspectiva de tants d'anys, aquella va ser una època ben peculiar. Malgrat moltes dones amb què he parlat la recorden com una experiència traumàtica, per a mi, en aquells moments resultava absolutament natural; viure enrevoltada de dones, moltes hores al dia, molts de dies a l'any. Un col·legi de monges; sense homes, llevat d'un o dos professors, componien una societat exclusivament femenina.

Molts, ja en aquells moments, consideraven allò com antinatural, castant i que convertia els infants en éssers fràgils distanciats del món real. Emperò, aquella imatge exterior no tenia res a veure amb la realitat que vivíem dedins: en aquells dies record haver desenvolupat un sentit lúdic i una complicitat que ens duia a cometre vertaderes barbaritats amb la sola intenció de riure, riure plegades, escollint amb molta cura les nostres víctimes.

Després d'aquells primers anys d'aprenentatge, vengué l'èxode i partírem cadascuna pel seu vent; no hi hauria tornat a pensar si no hagués comparegut aquesta nova campanya publicitària de Coca-Cola light. 11,30 hores, les oficinistes abandonen la rutina laboral: cames que se creuen pujant la falda, botons que se desembotoenen, mirades insinuants i subtils sonriures... entra ell; una clucada d'ull.

Lluny de la meva intenció fer ara un discurs masclista-feminista. Encara que l'anunci no sigui més que una paròdia de les més terribles actituds masculines amb un simple canvi de papers (fixau-vos amb la musiqueta), en el fons posa de manifest un sentit de l'humor no tacat per la competitivitat ni l'agressió, que pot, de cop i volta, transformar la situació més anodina en un moment de diversió.

Per cert, la pròxima vegada que el vegeu, tractau d'imaginar la situació a la inversa i ja m'ho explicareu. Gràcies. □

RESTAURANTE
Ces Ceyí
CAFE

Calle Baronia, 1-3
Tel. 61 82 45
07191 Banyalbufar
Mallorca / España

GALERIA DE MIRATGES

Conte de Nadal

GARAVAT

—A la memòria d'en Vicenç des Collet—

- ¿Tu eres el hijo del alcalde?

- Sí...

- Pues dile a tu padre que venga.

- Pues a estas horas no les aconsejo yo que le saquen de la cama por una tontería como esta.

- Pues aquí tiene que haber un responsable.

- Pues allá ustedes...

Feia mil-noucentes-setanta-i-tantes vegades que Déu, puntual com sempre, havia tornat a néixer en aquella nit de finals de desembre. A la sortida de missa de matines, els feligresos més integristes es disposaven a reparar el buit espiritual que havia deixat en la seva ànima el cant de la Sibil·la amb una bona tassa de xocolata amb ensaïmades. Mentrestant, camí de ca seva, alguns s'entretenien a escalfar-se en el fogueró que, com era tradició, s'encenia cada nit de Nadal a la plaça del poble. Fora del temple, la festa pagana consistia a ressopar de llom, botifarrons i llonganissa torrada al caliu, pa, vi, cava, mandarines i torrons; aliments tots molt racials i patriòtics.

Devia ser mitjanit passada quan va aturar-se el renault quatre llaunes de la Guàrdia Civil, però en un principi ningú no en va fer cas. En aquelles hores, en Vicenç Torres Ribes —"i arrib si arrib", eivissenc i jornalero de professió, encara s'aguantava en una verticalitat miraculosa després d'haver assaltat totsolet la segona caixa de cerveses del dia. Dispost a no arruïnar la tradició, en Vicenç duia camí de compondre la seva particular i solitària escena de betlem: passar-se tota la nit recolzat a la paret de Cas Rector com un pastoret adormit per l'escalfor del foc i de l'alcohol. De tots, per ventura era qui millor entenia l'esperit nadalenc i l'únic que el sabia mantenir viu durant tot l'any —però això no hi ha manera de saber-ho.

- Què passa?

- Res... Els "civils" volen que apaguem el foc.

- I no els heu explicat que això és la tradició?

- Ves-hi tu a explicar-los-ho, llest!

La nit cremava a Plaça sota un cel molt estrellat i fred mentre el foc es resistia a morir per les poalades d'aigua que els dos guàrdies havien començat a bolcar amb obcecació davant el desinterès del personal per tancar la festa. Omplien els poals a la pica i travessant les mirades de tothom trabucaven la càrrega damunt el caramull de troncs i soques d'olivera incandescent. Al voltant, s'anaven formant nous grups atrets per la insospitada i absurda situació; indignats o divertits segons el volum, el pes i la qualitat dels testicles que volgués demostrar cadascú davant la injustícia i l'abús.

- Això en el País Basc no ho consentirien!

- Ni a Montuiri!

- Vaja!... A qualsevol poble del Pla ja els haurien tirat els tricorns al foc!

- Els estellenquins tenim sa sang d'orxata!

A la mitja hora els dos guàrdies ja suaven. S'havien desfet del tricorn i de la guerrera quan de cop, per sorpresa i aprofitant un descuit, a algú se li va escapar un crit molt femení. Un esclafit sord, un *fluum* que aixecà una flamarada immensa seguida d'una intensa olor de benzina ocupà l'espai sobre una remor entre joiosa i temerosa per la reacció que això podia provocar en els agents. Però ningú digué res ni es feren massa preguntes sobre qui havia estat l'heroi que havia llançat la botella incendiària.

- ¡Aténganse a las consecuencias! —cridà el que dels dos pareixia que manava més- *que de un momento a otro llegará el teniente y ya veremos dónde acaba la broma!*

Llançada l'amenaça, pujaren al cotxe i desaparegueren en direcció a Esporles. A partir d'aquí la nit va començar a perdre força fins desinflar-se per complet. Només els més joves i amb ganes de greasca sense més coses a fer quedaren a l'espera d'esdeveniments. Dels més vells, només en Vicenç i el seu inseparable ca i amic, *Parrinet*, s'afegiren a la comitiva que havia decidit quedar-se a rebre l'oficial militar.

A les sis de la matinada, la madona de Ca's Tix obri el local i allà s'establí l'improvisat quarter general entre mesclats de gin amb moscatell i cerveses. El que va passar a continuació ja pertany a la millor antologia dels desbarats. En Vicenç encaçà na Francisca per darrera del taulell del bar entre rialles i crits que demanaven composura, convidà a cervesa i ensaïmades al seu ca i mantingué una baralla amb una arengada seca que havia fixat residència en la seva cartera des de feia dies i que acabà destripada i submergida dins el seu tassó a mig beure.

Quan sortírem del cafè, a les nou i mitja del matí, algú des d'una finestra del carrer des Magraners demanà:

- Vicenç!... encara no ha arribat es tinent?

- No!... En aquest país ja no hi ha formalitat! □

